

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

KAUKÁZUS

A Kaukázus vidékéről, ahol a monda szerint az emberiség bölcsője ringott, egyre bőségesebben érkeznek a legkülönözőbb hírek. A kaukázus az érdeklődés központja, a Kaukázus ma az ünnepezt sztar; az ott zajló eseményekről, hadikészületekről közli a legkülönözőbb jelentéseket a sürgöny, a rádió és a sajtó. Igen gyakran elmentmondók ezek a közlések, cáfolatok, hejyregizítások özönlenek, úgy hisszük azonban, hogy a régi közmondás most is beválk: — nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél. Valami búzlik Dániában, illetőleg a Kaukázusban. Nem hiába utazott Weygand tábornok, a keleti katonai készüldések legfőbb irányítója, Kairóba, hogy ott Wavell angol tábornokkal, az összes arab törzsek mozgósításának lehetőségeit megbeszélje. Viszont nagyon is lehetséges, hogy a híres Todt mérnöknek, aki a német gépkocsi úthálózatot és a Siegfried-vonalat építette, minden cáfolat ellenére is, igen nagyon nagy szerepe lesz a kaukázusi védművek letesítésében.

A Kaukázus különben is egyenesen csábító adottság sorsdöntő jellegű katonai műveletek szempontjából. Nagy a kockázat, de aki ezen a terepen a maga javára csikarja ki a győzelmet, az végeredményben talán az egész nagy hadi játszmát megnyeri. Igy nagyon könnyen lehetséges, hogy a háború egy kaukázusi hadjáratával bővül ott, ahol egyik oldalon Baku, a másik oldalon pedig Mossul petróleummezői terülnek el. Lássuk tehát, mik lehetnek egy ilyen hadjáratnak következményei? Ha a nyugati hatalmaknak Törökországgal szövetkezve sikerül Bakut elfoglalni, úgy Oroszország egész motorizált gazdasága, amely a petróleumból táplálkozik, térdre roskad. Északamerika után itt vannak a világ leggazdagabb olajforrásai. Ha Szovjetország elveszítené ezt a mérhetetlen kincset, úgy katonailag is összetörne, olaj hiányában csakhamar megállna az egész gépezet, nem tudna tovább hadat viselni.

Azonban lássuk az érem másik oldalát. Megindulhatnak az orosz haderők is, hogy a nyugati hatalmak számára a szintén végtelen értékes mossuli olajterületeket lekapcsolják. Ebben a vállalkozásban igen könnyen részt vehet Németország is, nem pusztán a petróleum kedvéért, hanem főleg azért, mert arab országok és India felé irányított esetleges német-orosz előretörés magát a brit világbirodalmat is legérzékenyebb pontján támadhatja meg. Itt az a kérdés, miképpen egyeztethetők össze az orosz és német érdekek? Létrejöhet-e egy ilyen célt szolgáló gazdasági összműködés? Eleinte lehetetlennek látszott ily szoros kapcsolat. Ma azonban már számolni lehet azzal, hogy az úgynevezett minimális program megvalósul. Ez a minimális program abban áll, hogy Németország kiváló technikusai segítségével Oroszország Németország felé vezető vasúti vonalait kiépíti s ugyanakkor bizonyos fegyverkezési és cellulózé gyárat, valamint egyes ércbányákat koncessziók formájában kézhez kap.

Ha ez a terv megvalósul, úgy főképpen a megindítandó kaukázusi háborút szolgálja. Egy háborút, amely esetleg Ázsiába helyezi át a küzdelmek súlypontját. Jósolni természetesen a dolgok mai állapotában még nem lehet. Nem lehet azért sem, mert a háború a váratlanságok tudománya is. Mindenesetre azonban a kaukázusi tét olyan nagy nyerséggel kecsegtet mindkét részről, hogy úgy a szövetségesek, mint egy német-orosz vállalkozás számára állandóan sarkaló izgalom lehet. A tavasz talán már meg is hozza a feleletet, hogy vajjon északon, Középeurópában, vagy Ázsiában indul-e meg a sorsdöntő küzdelem.

Királyi szavak

„Az új alkotmány a nemzeti kívánalmak egészséges szükségéből fakadt és az Én és felejtetetlen atyámmal együtt a mai Románia megalkotóinak, tanácsadóimnak lelkében fogant meg“.

„Az ország elé terjesztettem ezt az új alkotmányt és azt szívemet megörvendezettő lelkességgel tettem magáévá az ország népe“.

„Legelső sorban vagyok kötvé az alkotmányhoz és népem javára szelgáló legfőbb őrzője is leszek“

ÖFELSÉGE II. CAROL KIRÁLY

Hitler és Chamberlain egyidőben szögezték le államaik háborus céljait

Öt politikai beszéd áll a nemzetközi érdeklődés központjában. Németországnak szüksége van életerére és visszaköveteli gyarmatait

Szombaton és vasárnap öt nagyjelentőségű politikai beszéd hangzott el, amelyeknek mindegyike éles és határozott volt. Beszelt Hitler kancellár Münchenben a nemzeti szocializmus elindulásának húsz esztendő fordulója alkalmából és itt világosan körvonalazta Németország háborús célkitűzéseit. Megszólalt Hitler nagy ellenfele, Chamberlain angol miniszterelnök is, aki azonban újat nem mondott, hanem elismételte mindazt, amit azelőtt már többször hangoztatott. Két ismert német politikus: Wohltat tanácsos, a neves gazdasági szakértő és Ley dr., a munkafront vezetője is beszélt, hasonlóképpen Sir Archibald Sinclair, az angol liberális-párt elnöke. Az európai sajtó nagy cikkeket kommentálja az elhangzott államférfiúi megnyilatkozásokat, amelyeket kivonatossan itt közlünk:

Hitler beszéde Németország álláspontjáról

Berlinből jelentik: Hitler Adolf kancellár szombati beszéde áll az európai külpolitikai érdeklődés központjában. A vezér a nemzeti szocializmus megalapításának húszéves fordulóját használta fel arra, hogy ismét szóljon a német néphez és ezúttal is körvonalazta a német követeléseket:

1. Németországnak szüksége van saját életereire, azokra az életerekre, amelyeket Németország dolgozott fel és amelyek főként Középeurópában vannak.

2. Németország visszaköveteli gyarmatait, amelyeket erőszakosan elszakítottak tőle és amelyek nélkül Németország nem létezhet.

— Az a plutokrata-kapitalista rendszer — mondotta Hitler — amely szerint egyes országoknak mindenük megvan, másoknak pedig semmijük sincs, nem életképes többé, halálra van ítélve. Ha Chamberlain azt mondja, — folytatta Hitler, — hogy Anglia háborús célja a nemzeti szocializmus megsemmisítése, ezzel nem ér célt, mert

a mai Németország egységes a nemzeti szocialista érzelmeiben.

Németország helyzete ma sokkal kedvezőbb — mondotta a kancellár — mint volt annak idején, a világháborúban. Ma ugyanis három olyan nagyhatalom, amely akkor ellenünk fordult, jóindulatú semlegességet tanúsít.

— A helyzet ma katonailag is lényegesen megváltozott. A német hadsereg korszerűen van felfegyverezve és ma Németország katonailag és gazdaságilag egyaránt legyőzhetetlen.

— Németország nem akar más népeket elnyomni, hanem csak azt akarja, hogy saját életerelei csorbíthatatlanul fennálljanak. Ha a világ ördögökkel volna is teli, — fejezte be beszédét a kancellár — akkor is Németország kerülne

ki győztesként a háborúból. Németországot ma nem lehet legyőzni. (Rador.)

NÉMETORSZÁG ELLENALL MINDEN BLOKÁDNAK

A spanyol sajtó hasábos cikkeket szentel Hitler beszédének kommentálására és hangsúlyozzák a lapok, hogy

Németország sérthetetlen és ellent tud állani bármilyen blokádnak.

Németország a szabadságért harcol, valamint életere biztosításáért. Ez a küzdelem eddig csak az ország belsejében folyt, most azonban a határokon túlra is terjed. A harmadik birodalom a plutokrata hatalmak ellen vette fel a harcot, mert igazságtalan, hogy gazdag és szegény népek legyenek. (Rador.)

AZ AMERIKAI SAJTÓ HITLER BESZÉDÉRŐL

Washingtonból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti: Hitler kancellár szombat esti beszéde elosztatta mindazok reményét, akik bíztak Summer Welles európai missziójában. Most már úgy látszik, hogy az Egyesült Államok által tett első közvetítő lépés az európai konfliktusban eredménytelen marad.

Az amerikai lapok hangsúlyozzák azt az óriási különbséget, amely Hitler beszédének heves hangjai és Chamberlain beszédének nyugodt tónusa között fennáll. (Rador.)

CHAMBERLAIN PÉLDÁZATA A MESTER-RŐL ÉS AZ INASRŐL . . .

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök szombaton Birminghamben beszédet mondott, amely a háborús kabinet tagjainak beszéd-sorozatát zárja le. A miniszterelnök beszédét azal kezdte, hogy visszaemlékezett ugyanebben a teremben, nem sokkal a cseh-morva protektorátus felállítását után elmondott beszédére, majd így folytatta:

— Ez a nap számomra fekete nap volt, mert én voltam az, aki annyit harcoltam a béke fenntartásáért. Tavaly március 15-iki cselekedetével Hitler kancellár egyszer és mindenkorra tanujelét adta annak, hogy mennyire lehet bízni a szavában és feltárta erőszakos világuralmi törekvéseit. Csehszlovákia sorsát Lengyelország követte. Az utolsó percig figyelmeztettük Németországot, majd elfogadtuk a kihívást és mellettünk áll az egész birodalom. A rossz példa hamar utánzóra talált. A hódítások olyan könynyűeknek tünnek, hogy azt az inas is úgy véltte, megvalósíthatja. De az orosz tanonc, bár nincs semmi tanulni valója mesterétől, nem boldogul és az egész világ csodálattal figyeli a kis Finnország hősi harcát hatalmas ellenfelével szemben.

Az angol miniszterelnök ezután rátért a Franciaországgal és Törökországgal fennálló szoros barátságra. Megemlítette, hogy az elmúlt év októberében Ankarában aláírt kölcsönös segélynyújtási egyezményt éppen a közelmúlt napokban kereskedelmi és gazdasági egyezménnyel egészítették ki.

— Ezeken kívül azonban a szövetségesek számára létezik egy másik erőforrás, amelyre különös megelégedéssel és büszkeséggel tekintünk. A háború kitörése előtt a német hivatalos körök és a közvélemény azt hitte, hogy ha Anglia európai konfliktusba keveredik, nem kapja meg a dominiumoktól azt a segítséget, amelyet ezek 1914-ben már egyszer nyújtottak. A várt eredmény helyett kiábrándulás következett Németország számára.

MIÉRT HARCOL ANGLIA?

— A háború kitörése óta 50 millió tonnányi hajóút érkezett az angol kikötőkbe. A kísérőrendszer felette alkalmasnak bizonyult, amit a legjobban az bizonyít, hogy kilenc ezer hajóból alig néhányat süllyesztett el az ellenség. Légi haderőnk zárt egységben egészen Németország szívéig hatol be anélkül, hogy a német gépek, vagy a légharító tüzéség kárt tett volna benne. Gépeink szorosan együttműködnek a haditengerészettel és ellenőrzést gyakorolnak az Északi-tenger felett, felfedezik az ellenség búvóhelyeit. Nem hiszem, hogy létezne jóhiszemű ember, akinek kétségei lennének eme keresztsháború céljai felől, mert keresztsháborúról van szó. Ezzel szemben Németország háborús céljait ügyesen leplezi, de könnyű azt mégis két mondatban összefoglalni: Nagy-Britannia megsemmisítése és a világ uralma. Ezt olvashatjuk a németek Fehér Könyvében és hallhatjuk Göbbels propagandaminiszter január 19-én elmondott beszédében. Mi a német világuralmi törekvések ellen küzdünk. Azért harcolunk, hogy a jövőben az európai nemzetek biztonságban éljenek és függetlenségük, valamint népeik kivégzése ellen irányuló minden fenyegetéstől mentesek legyenek. Nem érhetjük el célunkat az elnyomott népek felszabadítása nélkül. Harcolunk az egyén és a vallás szabadságáért, harcolunk az üldözés ellen, harcolunk a militarista szellem ellen, amely

a fegyverek felhalmozása révén úgy Európát, mint magát Németországot is leszegényíti. Csúpan ennek a szellemnek eltávolítása révén nyerteti el Európa biztonságát és kerülhetik el az európai nemzetek a pusztulásukat.

A FRANCIA SAJTÓ HANGJA

Párisból jelentik: A francia lapok Chamberlain beszédével és a skandináv államok kopenhágai konferenciájával foglalkoznak. A Petit Parisien azt írja, hogy Chamberlain beszédének nem szabad most túlságosan nagy fontosságot tulajdonítani, amikor Roosevelt elnök külön megbízottja Olaszországba érkezett. A miniszterelnök beszédét áthatja a megingathatatlan energia és minden egyes szó emlékeztet a háború kitörése után elhangzott első beszéd ezen kitételeire: „Most szorítsuk össze fogainkat”.

Az Excelsior üdvözi Chamberlaint azért az őszinte nyilatkozatért, amelyben megvonta a különbséget a szövetségesek és a németek háborús céljai között. A szövetségesek nem akarnak elpusztítani és leigázni egyetlen népet sem, hanem a szabadságot akarják biztosítani.

Pertinax hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy Finnország most nem vesz részt az északi államok konferenciáján, amit tisztán csak a német nyomás eredményezett. A német lapok azt kívánják, hogy Dánia is tegye magáévá a norvég felfogást és szakítson meg minden kereskedelmi összeköttetést a tengeren Angliával. Lépjen ki a Népszövetségből és biztosítsa semlegeséget közös akcióban a skandináv államokkal.

A L'Oeuvre azon véleményének ad kifejezést, hogy a német birodalom fel fogja szőlítani a skandináv államokat, szakítsanak meg minden kereskedelmi összeköttetést Angliával és tiltakozzanak továbbra is a Finnország számára küldendő csapatok partraszállítása ellen. Az angol hadiflotta megátolja Németországot abban, hogy légi és tengerészeti támaszpontokat kérjen a skandináv államoktól.

A Le Journal felszólítja az északi államok külügyminisztereit, hogy közvetítsenek Finnország és a Szovjet között, mert csak ilyen módon lehet az északi államok békéjét helyreállítani. Munch, Kocht és Bünther eléggé tapasztalt diplomaták, hogy ne hagyjanak magukra olyan politikát erőszakolni, ami nem felel meg az északi népek érzelmeinek. (Rador.)

ANGOL ELLENZÉKI VEZÉR VÉLEMÉNYE

Londonból jelentik: Sir Archibald Sinclair az angol liberális-párt vezére vasárnap beszédet mondott, amelyben körvonalazta Anglia háborús célkitűzéseit. Ezek között szerepel a nemzeti-szocialista rendszer megszüntetése és olyan kormányzat életbeléptetése, amely iránt Európa bizalommal van.

Németország elveszté mindazokat a területeket, amelyeket fegyverrel szerzett. Újból felállítják a független Lengyelországot és Csehországot.

A német katonaság kiűrti Ausztriát, amelynek lakossága nemzetközi ellenőrzés alatt népszavazással dönt, hogy hová akar tartozni. Sinclair kijelentette még, hogy a békétárgyalásokból nem szabad Német-

A legnagyobb
RADIO
szaküzlet.

Részletfizetés, csere.
Néprádió: 3000 lei.
Timisoara, I. Piata
Bratiano

ELECTRON

országot kirekeszteni és hogy Finnországot segíteni kell, nehogy Lengyelország és Csehország sorsára jusson. (Rador.)

NÉMETORSZÁG SZÁMÁRA A HÁBORÚ AKADÁLY ...

Berlinből jelentik: Ley dr., a német Munkafront elnöke külföldi újságírók előtt mondott nyilatkozatában rámutatott azokra a nagyjelentőségű szociális megvalósításokra, amelyeket Németország az utóbbi időben elért. Kijelentette még, hogy ez csak a kezdete annak, amit a jövőre nézve terveznek. A Németország létérdekéért folyó harc a mi győzelmünkkel fog végződni, — folytatta Ley dr. — nagy energiával látunk neki a társadalmi kérdések megoldásának.

Németország számára a háború nem egyéb egy akadálynál, amelyen túl kell jutnia,

hogy kedvező társadalmi állapotokat teremtsen. Ezt a háborút a kapitalista támadások jellemzik, amelyek a német munka és német szocializmus ellen küzdenek. A Harmadik Birodalom egységes és egyöntetű és teljes mértékben felette áll ellenfeleinek. Felemlítette még az agkori biztosítást és szót több más szociális újításról is. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— A német győzelem nem külső győzelem lesz, hanem belső siker, mert a háború befejeztével meg lehet majd valósítani a tervbe vett nagyarányú szociális munkát.

ANGLIA A SEMLEGES ÁLLAMOKAT HÁBORÚBA AKARJA SODORNI

Berlinből jelentik: Wohlt államtanácsos, akit a nemzetközi közvélemény gazdasági tárgyalásai révén ismer, a berlini kereskedelmi és iparkamara közgazdasági szemléjében cikket írt, amelyben rámutat arra, hogy a háborúban Anglia a német közgazdaság megsemmisítését tűzte ki célul.

Nagy-Britannia azt akarja, hogy az északi és délkelet-európai semleges államokat belesodorja a háborúba.

Angliának az az elhatározott szándéka, hogy ezeket az államokat kivonja a német közgazdasági rendszerből, még pedig azért, hogy így ártsan a német külkereskedelemnek. Wohlt azzal fejezi be cikkét, hogy a semleges államok függetlensége Németországnak és ezeknek az államoknak minél szorosabb gazdasági kapcsolataitól függ.

SCALA

Ma, keddtől kezdődőleg

Hófehérke

és a 7 törpe

Walt Disney világfilmje

Mindenki nézze meg ezt a felejthetetlen világcsodát!

Előadások minden nap 3 órátk!

Milyen alapon ítélte 3 és fél évi börtönre a pesti bíróság Brammer Pál kereskedőt, Simon Böske első férjét?

Budapestről jelentik: Az elmúlt héten — mint megírtuk — hangzott el a legszigorúbb ítélet, a melyet magyar bíróság eddig árdragítás címen hozott. A vádlottja a pörnek az első európai szépségkirálynő, Simon Böskenek a volt férje, Brammer Pál belvárosi selyemkereskedő volt. Brammer Pált azért állították bíróság elé, mert

a raktárán tartott selyemhez a megengedettnél nagyobb hasznot számított.

Az árdragítással vádolt kereskedő azzal védekezett, hogy tíz százalékos haszonból nem tudja rezsijét fedezni, miután neki van a legfényesebb üzlete, amelynek olyan költségei vannak, amit kisebb kereskedők nem viselnek. A bíróság nem vette tekintetbe a védekezést és Brammert — mint közöltük — három és fél évi börtönre, 20.000 pengő pénzbüntetésre, 157 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte.

Ezúttal első ízben mondotta ki a bíróság azt is, hogy megfosztja az árdragító vádlottat iparengedélyétől, aki öt évig semmiféle kereskedői tevékenységgel nem foglalkozhat.

Az ítélet indokolása most került a sajtó nyilvánosságára és az igen érdekes. Leszögezi, hogy mit tekint a bíróság fényűzési cikknek. Eszerint tehát

a közszükségleti cikk, bárhol is árúsítják, akár pompázó, neonfényes lokalitásokban, akár Teleki-téri rozga bódében, mindig közszükségleti marad. Megfordítva pedig a fényűzési cikk még a perifériák szatcsboltjaiban is luxusárú.

A másik tanulság kereskedők számára a nagy perből az, amit az árkormánybiztosság hivatalos képviselője, a tárgyalás egyik szakaszában bejelentett: az árkormánybiztosság a kiskereskedők számára a méltányos hasznot 10 százalékban, a nagykereskedelemben 5 százalékban állapította meg.

Tisztázatlan maradt azonban még mindig a rezsikérdés problémája.

Az ítélet ugyanis kimondja, hogy nem volt feltétlenül szükséges a Brammer-cégnak az autótartás, minta-kollekciók készítése, a külföldi utazások stb. Ezek után minden kereskedőnek alaposan meg kell gondolnia, hogy milyen módon vezesse üzletét.

Másnap már igen korán megjelent az ügyészségen Vekerdy Géza dr. védő és Simonyi Lajos dr. ügyvéd, könyvszakértő, hatalmas akttatásáival hónuk alatt. A táskában sok pénzt hoztak, a 157.000 pengő vagyoni elégtételt és a 20.000 pengő énbüntetését bírói letétbe helyezték, hogy megóvják a belvárosi céget a biztosítási végrehajtástól.

Bánffy Miklós gróf sikeres közbenjárásai és tárgyalásai a minisztériumban magyar kisebbségi ügyekben

Bucurestiből jelenti tudósítónk: Bánffy Miklós gróf, a Romániai Magyar Népközösség elnöke, szenátor az elmúlt héten a fővárosban tartózkodott és ez idő alatt élénk politikai tevékenységet fejtett ki a többi magyar törvényhozókkal együtt. A Népközösség elnöke számos, a magyarságot érdeklő ügyben különböző minisztériumokban és vezető államférfiakkal folytatott tanácskozást. Bánffy Miklós gróf, Gyárfás Elemér dr. és Mikó Imre dr., a NUF tanácstagja, a Népközösség bucurestii irodájának főtájkára kíséretében két ízben is

felkereste Dragomir Silviu kisebbségügyi minisztert, akivel több időszerű magyar ügyet tárgyalt meg.

Ugyancsak kihallgatáson jelent meg Bánffy gróf Bartha Ignác dr. képviselővel együtt Vantu Gheorghe belügyi alminiszter előtt, akivel főleg a kisebbségi magyar sajtót érintő kérdéseket beszélt meg. Ralea Mihai munkaügyi miniszternél Bánffy Miklós gróf Mikó Imre dr. kíséretében járt. A munkaügyi miniszternél a satumarei Iparosegyletnek az ottani munkakamara által birtokbavett székházi visszaidása ügyében járt közben. Ugyanebben az ügyben felkeresték Cunesco Stavri munkaügyi vezérigazgatót is.

Fővárosi tárgyalásai során Bánffy Miklós gróf felkereste Giurescu Nicolaet, a NUF miniszterét. A

Brauchitsch és Keitel német tábornokok a vörös hadsereg huszéves fennállásának berlini ünnepségén

Megerősödött a német-olasz barátság. Elsüllyedt egy 4500 tonnás angol hajó

Berlinből jelentik: Klodius, a német gazdasági bizottság vezetője, aki az új olasz-német gazdasági egyezményre vonatkozó tárgyalásokat levezette, kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a megbeszélések alatt Olaszország megkülönböztetett udvariasságot és előzékenységet tanúsított, beigazolvva, hogy megértést tanúsít Németország szükségletei iránt. Semmiféle különbséget nem lehetett megállapítani az álláspontok között. A hagyományos barátság a két ország között újlag beigazolódott és a gazdasági összeköttetések fejlődésében a háború következtében semmiféle zökkenés nem következett be. (Rador.)

Párisból jelentik: A tegnapi francia hadijelentés így hangzik: Tüzérségi előkészítés után a németek egy kis egysége támadást kísérelt meg az egyik előrsi állás ellen. A támadást az ellenség vesztéseivel visszavertük. (Rador.)

Londonból jelentik: A 4540 tonnás Wellington Cout gőzös az Északi-tengeren elsüllyedt. A legénységet az egyik keletangliai kikötőben partra szállították.

Amszterdamból jelentik: Az Olimpia nevű dán vitorlás hajót az Északi-tengeren német repülőgép támadta meg. A repülőgép gépfegyvertűzet zúdított a hajóra és több golyó eltalálta a parancsnoki hidat. Az Olimpia majdnem sértetlenül érkezett a kikötőbe. (Rador.)

Belgrádból jelentik: Spliti tengerészeti körökben nagy az aggodalom, mert a Varvadar nevű hajó, amely rendszeres szolgálatot tart fenn a görög és jugoszláv kikötők között, semmi életjelt nem adott magáról, bár február 20-án be kellett volna érkeznie a spliti kikötőbe. Attól tartanak, hogy angol hadihajó elfogta és Maltába vitte. (Rador.)

SZIGORUBB LESZ AZ OSTROMZÁR

Párisból jelentik: A nyugati nagyhatalmak magatartása arra vall, hogy az ostromzár megszigorítását tervezik.

A nemrég megszakadt angol-olasz tárgyalások is ezzel állanak összefüggésben. A nyugati hatalmak magatartása következtében megnehezült a Németországból az Atlanti-óceánon keresztül Olaszországba irányuló szénszállítás. Bastianini olasz nagykövet hír szerint ezzel kapcsolatban utazott Rómába és

áthidaló javaslatokat terjeszt elő.

Népközösség elnöke Mikó Imre dr.-ral együtt a Nemzeti Ujjászületési Front magyar alosztályának aktuális ügyeit beszélte meg. Eljárt a Népközösség elnöke a pénzügyminisztériumban is, ahol Procopiu Constantin pénzügyi államtitkárnak előtárta több magyar intézmény adó mérséklési és ezzel kapcsolatos kívánásait. Végül Bánffy Miklós gróf, Gyárfás Elemér dr., Bartha Ignác dr. és Mikó Imre dr. felkereste Micescu Istrate igazságügyi minisztert, a kivel a bírói karba történő magyar jogászok kinevezéséről folytattak megbeszélést. Ugyanezért terjesztették elő a magyarság észrevételeit a most készülő ügyvédtörvénnyel kapcsolatban.

Az angol sajtó, az angol-norvég árucserre egyezményt kedvező politikai jelnek tekinti. Hír szerint a Finnországnak nyújtandó segítség ennek következtében nagyobb fontosságot jelent. Hivatalos francia körök véleménye szerint

Finnország megsegítése nem jelenti szükségképpen a szovjettel való diplomáciai szakítást

és sem a londoni, sem pedig a párisi szovjet nagykövet nem készül az elutazásra.

A VOLT BERLINI ANGOL NAGYKÖVET KÖNYVE HITLERRŐL

Londonból jelentik: A The People című lap vasárnap meg fogja kezdeni Sir Newille Henderson volt berlini angol nagykövet „Két év Hitlerrel” című könyvének közzétételét. Sir Newille Henderson elbeszéli németországi küldetésének különböző epizódjait és

erőfeszítéseit a béke megmentésére.

Március 4-én kezdődik a parlament ülészaka

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács a hét utolsó napján Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök elnökletével ülést tartott. Megvitaták a március 4-én megnyíló parlamenti ülészak alkalmával beterjesztésre kerülő törvényjavaslatokat, közöttük a katonai szolgálatot teljesítők állami segélyezésének fedezésére szolgáló alap megteremtéséről szóló javaslatot is.

Betöltendő magyar tanítói állások

A nemzetnevelési miniszter pályázatot írt ki az egész országban üres tanítói és tanítónői állások betöltésére. A megyénk területén üresedésben levő állások között van két állás állami elemi iskolák magyar tagozataiban. Búziáson betöltésre vár egy tanítói, Raut községben pedig egy tanítónői állás a magyar tagozatnál. A pályázóknak kérvényüket a tanfelügyelőség után kell benyújtaniok.

Nincsen semmi kétség:

NIVEA CREME

hogyan

nem pótolható semmilyen „Luxus- vagy Csoda-Creme”-vel, sem pedig utánzattal. Nincsen az egész világon még egy krém, mely a bőrpótló Euceritet tartalmazná. Ezért vásároljon kizárólag csak NIVEA-Creme-t és nem más.

A szerző szerint a legjobb módszer a háború befejezésére és annak elkerülésére, hogy ez újból ne kezdődhessen meg, ha bebizonyítják a németeknek, hogy az erőszakos támadások nem fizetődnek ki. Henderson nagykövet számítása szerint a szövetségeseknek mindaddig kell folytatni a háborút, amíg a németek legyőzetésüket el nem ismerik. Ennek megtörténte után lehet majd az egyenlőség alapján tisztességes béketárgyalásokat kezdeni, amelyeket azonban a bosszú szelleme nem hat át.

Valódi békére van szükség, olyan békére, amely egyszer és mindenkorra megszabadítja a német népet a nemzeti szocializmustól (Rador.)

NAGYBRITANNIA MINT ÓRIÁSI ARZENÁL

Londonból jelentik: Egy katonai szakértő a helyzetet vizsgálva, megállapítja, hogy Nagy-Britanniából és más országokból állandóan érkeznek a hadianyag és dacára a közlekedési nehézségeknek ez a hadianyagmennyiség jelentős. A szakértő szerint

Nagy-Britannia azon az úton halad, hogy óriási arzenállá változzék

és nemcsak saját, hanem számos baráti állam szükségletét is fedezni tudja. A hadianyagszállítások tekintetében az elsőség Finnországot illeti, mert ennek az országnak megmentése többet jelent, mint a szabadság védelmezése. Nincs kizárva, hogy Finnország tovább is folytathatja ellenállását, ha megfelelő mennyiségű repülőgépet kap. Finnország déli részében az olvadás már megkezdődött és ez mozdatlanságra kényszeríti majd az oroszokat. A lapp földön ugyanez várható egy hónapon belül. (Rador)

A NÉMET HADSEREG FŐPARANCSNOKAINAK LÁTOGATÁSA A BERLINI OROSZ KÖVETSÉGEN

Berlinből jelentik: A vörös flotta megalapításának 22-ik évfordulója alkalmából a berlini szovjet nagykövetség fogadás volt, amelyen megjelentek von Brauchitsch és Keitel tábornokok, Witzel és Udet admirálisok. Brauchitsch tábornok beszédében hangsúlyozta, hogy milyen nagy szerepet játszik a vörös hadsereg és a flotta Szovjetország fejlődésében. (Rador.)

CORSO mozi

Naponta kerül bemutatásra az idény legszébb filmje

Huckleberry

Finn kalandjai

a főszerepben

Mickey Rooney-val

Mark Twain regénye után készült ez a film, amely ifjúkorunk legszebb emlékeit idézi. Huckleberry Finn szegény gyermek, aki nem ismerte anyját, apja pedig haszontalan ember. A fiú hihetetlen bátorsággal megküzd az élet nehézségeivel és a néző vele együtt izgul és örül

A Paramount-híradó premierje!

D. u. 3 órakor 17 leies helyárok

A műsor legközelebbi szenzációja:

BROADWAY RÓZSÁJA

Auschnitt ócskavas vásárlásai két millióval károsították meg a Resitát

Sulyosan terhelő vallomás a vádlottak padján ülő iparmágnás ellen

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt per főtárgyalásának nyolcadik napján mindössze egyetlen tanút hallgatott ki a bíróság. Ez a tanu Vasile Radulescu mérnök volt, aki a Resita kereskedelmi igazgatója. Vallomása rendkívül terhelő a vádlottra.

Nicoresteanu elnök, mint eddig valamennyi tanunál, ez alkalommal is felolvastatja a tanunak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ennek bevezető része így hangzik:

„A Resita társaság és a Metalunit vállalat csak azért dolgozott együtt, mert Max Auschnitt ezt így akarta. Ő ugyanis amellett, hogy a Resita ügyvezető igazgatója volt, a Metalunitnál is érdekelve volt.

A Resitánál az ócskavassal kizárólag Auschnitt foglalkozott.

A mi vállalatunk nem levelezett közvetlenül az I. S. C.-vel (az a cég, amely a Resitának az ócskavasát szállította), mert a Resita művek beleegyezését adta, hogy valamennyi üzletet a román csoport közbenjöttével bonyolítsanak le, ahol pedig szava kizárólag Stephan úrnak, a Metalunit igazgatójának volt.

A tanu a továbbiakban elmondotta, hogy egy alkalommal 16.200 tonna ócskavas érkezett a Resita számára, ennek ellenére a szállítás és az ivárolás a Metaluniton keresztül történt. Ez saját orszói irodájában végezte el a vámolás formalitásait és ahelyett, hogy ebből a vámmentes ócskavastól csupán a megállapodás szerinti 800 tonát vette volna le, 7000 tonnát tartott vissza magának. Ezt nem hozhatta a tanu Auschnitt tudomására, mert ez több alkalommal rászólt, hogy ne avatkozzék az ócskavas ügyletekbe, bár ez az ő hatáskörébe tartozott.

Csupán ennél az egy tételnél a Resita 2 millió lei kárt szenvedett.

Az eredeti szerződések és számlák a Metalunit címére érkeztek és számtalan esetben megtörtént, hogy imen aláíratlan számlákat küldtek, illetve továbbították a Resitához. Amikor azután a Resita tiltakozott a rendkívül magas ár ellen, a Metalunit közölte, hogy az ócskavas árát 84 shillingről 60-ra „leszállították”. Ugyanekkor a Resita egyre silányabb minőségű vasat kapott.

Magánvád: A Resitának szüksége volt a Metalunitra, hogy külföldön ócskavasot vásároljon?

Tanu: Nem. Vállalatunknál eléggé jól be volt szervezve ez a külföldi vásárlás. A Resita évente külföldön és az országban 4—500 millió lei értékű anyagot vásárolt.

és ennek legjelentősebb részét az ócskavas képviseli.

Magánvád: Ki mellőzte a Resitánál ezt a közvetlen külföldről történő bevásárlást?

Tanu: Max Auschnitt, aki 1937-ben egyedül kezdett az ócskavassal foglalkozni és ettől az időponttól kezdve a szállítványok a Metaluniton keresztül érkeztek, amely egyébként a levelezés monopóliumát is megszerezte magának. Az erre vonatkozó megállapodást egyébként 1937 július 8-án Carp és Busila mérnökök írták alá.

Magánvád: A Resitának módjában állt a Metaluniton keresztül érkezett ócskavas szállítványok árát ellenőrizni?

Tanu: A számlák számtalanszor csak késve érkeztek meg, egyes alkalmakkor magas árakkal. A szerződéseket sok esetben még máig sem kaptuk kézhez. Végül is 1939 szeptemberében ezeket a szabálytalanságokat az igazgatóság tudomására hoztam. Ezt különben többször Max Auschnittal is közöltem. Az erre vonatkozó írásokat nem is akartam ellenjegyezni, hogy ezáltal a felelősségtől mentesüljek. Sőt kértem az üzem technikai igazgatóságától annak megállapítását, hogy Auschnitt közvetlenül Szende mérnökkel dolgozik az ócskavas ügyekben.

Lényegtelen közlések után a tanu így folytatja:

— Mondhatnám, hogy itt a nemzetet is károsodás érte. Ugyanis Max Auschnitt kényszerített bennünket, hogy

az ország ócskavas készletét vásároljuk fel, ugyanakkor, amikor még külföldről is importáltunk volna.

Ennek a hatását ma érezzük, mert a külföldi ócskavasbehozatal lehetetlenné vált. A Metalunit sulyosan megkárosított bennünket akkor is amikor a Banca Nationala által a Resita számára engedélyezett angol fontok egy részét saját céljaira használta fel és így meggátolt bennünket a további külföldi vásárlásban.

Magánvád: Hogyan magyarázza meg a tanu, mi érdeke fűződött a Resitának ahhoz, hogy a külföldi ócskavasvásárlásokat a Metaluniton keresztül eszközölje?

Tanu: Ez csupán Auschnittnak állott érdekében. A Resitának szánt jó minőségű ócskavastól, amennyit csak tudott, a Metalunit magának tartott meg, míg cserében a saját raktárán lévő silányabb vasat küldte hozánk.

Már három és fél órája tart a Resita kereskedelmi igazgatójának kihallgatása, amikor az elnök a tárgyalást tíz percre felfüggeszti. Délután fél 5 óra van, amikor a bíróság tagjai helyüket ismét elfoglalják.

Most a védelem intéz kérdéseket a tanuhoz.

— Tudja-e a tanu, hogy Auschnitt úr a tanunak állásától való felfüggesztését kérte azért, mert ennek Orghidan úrral konfliktusa támadt, aki pedig Auschnitt helyettese volt?

— Auschnitt úr mondotta nekem, hogy nem dolgozik velem együtt...

A kérdések egymást követik és az óramutató gyorsan halad előre. Szombat délután van, a védelem ügyvédeknek egy része hiányzik. Ezek nyilván hátrépi kirándulásra mentek. Ezen a délutánon egyébként a közönség érdeklődése is megcsappant. Ugyátszik már a hallgatóság is kezd kimerülni, a mely pedig eddig még a legjobban tartotta magát. Mindenki szeretné, ha legalább ezen a napon korábban szabadulna a tárgyalásról, a kilátások azon-

Svédország nem türi, hogy nyomást gyakoroljanak rá

Az északi államok külügyminisztereinek dűniai értekezlete megszilárdítja a Skandináv-államok jelenlegi helyzetét

Kopenhágából jelentik: A Socialdemokraten című lap, amely rendszerint Stauning miniszterelnök álláspontját támogatja, vezércikket közöl a kopenhágai konferenciáról.

Sajnálkozásának ad kifejezést a cikk írója afőltt, hogy Finnország nem volt képviselve a konferencián.

Észak-Európa visszautasítja azokat a kísérleteket, amelyek német-országi életterre kívánják átváltoztatni, de visszautasítja azt is, hogy háborúba vonják Németország ellen.

Észak meg akarja őrizni semlegességét. Lehetséges, hogy valamelyik északi államot meglepetésszerű támadás ér, mint ahogyan az Finnország esetében is történt, de az bizonyos, hogy szabad akaratunkból nem mondunk le semlegességünkéről. A jelenlegi háború még szegényebbé tesz, éppen ezért

az északi államok együttműködése még szorosabbá kell, hogy váljon.

Meg kell győznünk a hadviselő államokat, hogy az ő érdekük is a velünk való kereskedelem fenntartását és semlegességünk tiszteletbentartását kívánja. (Rador.)

Stockholmból jelentik: Svéd politika: Körökben nagy figyelmet kellett a svéd miniszterelnök beszédének alábbi három szakasza.

1. Svédország semlegeségi helyzete, amely egy független és szabad nemzet elhatározását jelenti és ez a nemzet jogai megvédése érdekében szükség esetén fegyverhez nyúl.

2. A helyzet törvényessége soha vita tárgyát nem képezte Svédországban és a külföldi sajtó nem gyakorolhatott semmiféle befolyást a svéd közvéleményre.

3. A finn helyzetet illetően a svéd meg-

semmisítő többsége magáévá tette a kormány politikáját. (Rador.)

Párisból jelentik: A vasárnap megjelent francia lapok a skandináv államok konferenciájával, Summer Welles utazásával, valamint Chamberlain és Hitler szombaton elhangzott beszédeivel foglalkoznak.

Az Excelsior írja, hogy Svédország, Norvégia és Dánia továbbra is aggodalommal várják az események fejlődését a Berlin és Moszkva által adott biztosítékok ellenére, mert tudják, hogy

Csehország és Lengyelország hasonló biztosítékokat kaptak és a német-országi életterveit.

A L'Ordre azt hiszi, hogy Németország Viipuri elfoglalására vár és ekkor fogja felajánlani közvetítését.

A Petit Parisien szerint Summer Welles németországi utazása során nem állapíthatja meg, hogy Hitler kancellári mire készül azokkal a területekkel, amelyeket német életterre tekint, mert nem utazhat Prágába, Varsóba és Bécsbe és

nem találkozhat másokkal, minél hivatalos német személyekkel.

A L'Oeuvre szerint semmi sem fontosabb mostanában, mint Summer Welles európai útja és Chamberlain, valamint Hitler beszéde. Nincs kizárva, hogy a német hivatalos körök még súlyosabb nyilatkozatokat is tesznek, mint amiket Hitler kancellár hangoztatott Angliában és Franciaországban viszont Summer Welles a megbeszélések során sem tudhat meg egyebet, mint amit a nyilvánosság már ismer. (Rador.)

CAPITOL MA A POLLO

A POSTAKOCSI

Az amerikai filmművészet egyik legjobb és legszebb alkotása. A főszerepekben

CLAIRE TREVOR — JOHN WAYNE

Rendezte: John Ford

BETTE DAVIS

a legújabb nagysikerű filmjében

AZ ÖREG LEÁNY

Nagy társadalmi dráma. — Szereplők: MIRIAM HOPKINS, GEORGE BRENT

Magyar kulturesu

a Magyar Népközösség rendezésében

munkásságrészére

csütörtökön, február 29-én, este 1/29 órakor

a Magyar Házban

Venczel József dr. beszél a műveltség hatalmáról

Belépés díjtalan

ban nem túlságosan biztatóak. Végül is az esti órákban Valjean ügyvéd megszólal:

— Elnök úr, kérem szíveskedjék felvilágosítást adni: ma este is megméltóztatik hosszabbítani a tárgyalást?

— Igen, éjszakai tárgyalást is tartunk! — válaszolja szeliden az elnök.

— Ebben az esetben kérem szíveskedjék elrendelni, hogy ezeket a borzalmas ventilátorokat zárják el, mert itt valamennyien meghűlünk...

Az egyik ügyvéd még megjegyzi, hogy már 5 óra óta a központi fűtést is elzárták. Valószínűleg ezzel is ráakarták venni az elnököt, hogy az éjszakai tárgyalástól eltekintsen. Ez úgy látszik sikerült is, mert Nicoresteanu elnök a tárgyalást este nyolc órakor felfüggesztette és annak folytatását hétfőn déli 1 órára napolta el.

Esküt tettek és beiktatták a református egyház új presbitereit

A timisoarai református egyházközség bensőséges ünnep keretében iktatta be a presbiteriumnak három hét előtt megválasztott nyolc új tagját. A vasárnapi istentisztelet alatt ment végbe a beiktatás és az eskütétel. Az újonnan megválasztott presbiteriek az Úr asztala elé állottak és a templomi gyülekezet jelenlétében Debreczeni István vezető lelkész lendületes beszédét intézett hozzájuk, valamint a gyülekezethez, szép szavakban méltatva a presbiteri tisztség fontosságát és a hivatás jelentőségét. Kiemelte a vezető lelkész, hogy ebben az esztendőben, amikor a református egyházközség fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepli, különösen nagy feladatok várnak a presbiteriumra és így azokra is, akiket az egyházközség az ezen alkalommal felemelt létszám alapján, mint újakat megválasztott. Debreczeni István beszéde után az új presbiteriek és pedig Irinyi Sándor, Fogarassy Zoltán dr., Adorján Mihály, Varga Sámuel, Bérczy Réla, Vass Dezső, Hegedűs Sándor és Jancsó Károly letették az esküt. Az ünnepélyes aktus után az új presbiteriek nevében Fogarassy Zoltán dr. orvos választott és megköszönte az egyházközség bizalmát, egyben valamennyiük nevében lelkes és odaadó munkásságra kötelezte magát. Végül Debreczeni István imádságban kért áldást a presbiteriumra és az egész egyházközségre, mire a bensőséges és felemelő ünnepség a gyülekezet énekével véget ért.

Roosevelt harmadszor is jelölteti magát

Washingtonból jelentik: Az a tény, hogy Roosevelt megengedte az Illinois államból előzetes választásokra vonatkozó jelöltetését, ahol a demokrata-párt jelöltjét egyben az Egyesült Államok elnökeként is jelölik, politikai körök szerint bizonyítéka Roosevelt azon elhatározásának, hogy hajlandó harmadizban is jelöltséget vállalni. (Rador.)

Az ország alkotmányának kétéves fordulója

Bucurestiből írják: Az ország kedden, február 27-én ünnepli az új alkotmány életbeléptetésének második évfordulóját. Csupán két esztendő telt el az új alkotmány életbeléptetésétől, de már is az ország társadalmi rendjének szerencsés alakulása tapasztalható. A II. Carol király alkotmány nemcsak a közigazgatásban, igazságszolgáltatásban és a politikai felfogásban hozott döntő jelentőségű változást, hanem valamennyi társadalmi réteg életében és egymással való kapcsolatában. Ennek az alkotmánynak leginkább a dolgozó munkásság társadalmi helyzetére és annak további alakulására volt döntő befolyása. Kiküszöbölte az osztályharcot, mégis létrehozta a társadalmi jogegyenlőség fogalmát. A II. Carol király alkotmány előtérbe helyezte a munka fontosságát. Ma a munkásság nyugodt és higgadtan folytatja építő tevékenységét.

Hasonlóan áldásos befolyása van az új alkotmánynak a földművelésre és a földműves rétegre is. A két éves forduló napján megállapítható, hogy az ország földművelése új és egészségesebb irányt kapott. A földművelő lakosság békésen és teljes nyugalomban folytatja munkáját. A falvak lakosai visszakapták a munkájukba vetett bizalmukat, mert azt tapasztalták, hogy úgy a saját, mint a köznek a pénzét jó beosztással, gazdaságosan kezelik. A földművelés az utóbbi két évben látható lendületnek indult. A parasztság körében kiváló és elsőrendű vetőmagot osztottak szét. Ezenkívül gondoskodás történt faj gyümölcsök és faj állatok tenyésztéséről is. Ma a falu teljes összhangban együttműködik a szakmai szervezetekkel és ebből az összhangból születik meg az ország boldogabb jövője és egyre érezhetőbb megerősödése.

Az 1938 február 27-iki nap történelmi jelentőségű az ország életében. Öfelsége új alkotmányt adományozott országának s ennek az ország boldogulása és fejlődése volt a célja. Két esztendő telt el azóta és az elmúlt idő alatt új, egészségesebb áramlat lett urra a nemzetben. Az alkotmány két évének mérlege a lehető legjobb. Ezt tapasztalhatjuk a napi élet minden vonatkozásában és megnyilvánulásában. A legáldásosabb hatása kétségkívül az ország gazdasági életére volt, amely az utóbbi időben nagy fejlődésnek indult. Így tehát a gazdasági élet sokat nyert a II. Carol király alkotmánnyal. Ugyancsak sokat nyert azáltal is, hogy az országot ma tekintélyes

TUNGSRAM

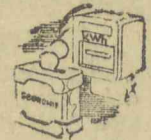
KRYPTON

IZZOLÁMPA ELŐNYEI

BŐSÉGES, NAPFÉNYHEZ HASONLÓ, FEHÉREN SUGÁRZÓ FÉNY.

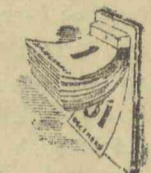
KB. 40%-OS MEGTAKARÍTÁS A HASZNÁLATBAN

KIS MÉRET. TETSZETŐS ALAK

1000 ÓRÁS ÁTLAGOS GAZDASÁGOS ÉLETTARTAM

EZEK A

szer kormányozza és irányítja, amely minden vonatkozásban megtartotta a nemzeti folytonosságot. Könnyen elképzelhetjük, mi történt volna akkor, ha az európai háború és a mai bonyodalmakkal teli idők nem a jelenlegi erős rendszert, hanem a régi pártok uralmát találják Romániában. Az elmúlt esztendőben a Nemzeti Banknak kétszer kellett bizonyítania rátermettségét, amikor a betétesek egymásután kezdtek kiszedni betétjüket. A pénzügyminisztérium a Nemzeti Bank vezetésével együttműködve sikeresen állotta meg a helyét a válsággal szemben és a veszélyt elhárította. Az egészen természetes, hogy a nemzetközi válság és a holnap nap

bizonytalansága nagy befolyással bírt az értékpapírokra. Ezeknek az értéke hol emelkedett, hol pedig estek. A nemzetközi helyzet súlyosbodásával a pénzügyminisztériumnak és a Nemzeti Bank kormányzóságának egyre nagyobb erőfeszítésre volt szüksége és ésszerű intézkedésekkel sikerült biztosítani a termelés értékesítésének racionalizálását. A legnagyobb gondot kétségkívül a pénz helyzetének szilárd alapon való megőrzése képezte. Ez a törekvés sikerrel járt, amennyiben a leinek a helyzete minden téren szilárd maradt. A Nemzeti Bank célkitűzéseit és eddig elért eredményeit Mititao Constantinescu pénzügyminiszter tisztán és érthetően kifejtette a Nemzeti Bank legutóbbi közgyűlésén.

Visszafogva ezekre az eredményekre, az ország lakossága hálával gondol ma az uralkodóra, aki új utakat és új irányt szabott az ország jövőjére és ezen az úton a jobb és boldogabb jövő felé halad Románia és népei.

A Corvin-vacsorán Teleki Pál gróf Magyarország miniszterelnöke nagyhatású emlékbeszédet tartott

Budapestről jelentik: Magyarország nagy királyának, Corvin Mátyásnak, akit az „Igazságos”-nak neveznek, születése ötszázadik évfordulója alkalmából Horthy Miklós magyar kormányzó a Corvin-rend nagymesterének minőségében szombaton este a királyi palotában ebédet adott. A Corvin-rendnek a legnagyobb magyar tudósok és művészek a tagjai. Gróf Teleki Pál miniszterelnök, aki mint nagyhírű tudós is ismert, beszédet mondott és ebben dicsőítette Corvin Mátyás király nagy képességeit, erejét, mely méltóvá tette nagy hatalmára. A magyar miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Corvin Mátyás uralma alatt Magyarország az újjászületési mozgalom elsőrendű elemévé vált.

— Ma, — folytatta Teleki, — az európai népek ismét új erkölcsi és együttműködési rendet óhajtanak, valamint

a lelkek nyugalmát kívánják.

A gazdasági, szociális és politikai megrázkódtatások, amelyekben az elmúlt hónapokban a világnak része volt és a világháború előkészítése és kitörése óriási méreteket öltött,

megindították az új világrend evolúcióját.

Sok időre van azonban még szükség, amíg ez a mozgalom végleges formát ölt. Ellentétben a XIX. század harcaival, amelyek anyagi javak megszerzésére irányultak,

a XX. század az egyensúlyt keresi.

A tudós új felfedezést, az író új, általános eszméket, a művész új stílust, az ifjúság pedig új jövőt remél, amely a magas erkölcs alapjain áll. Úgy látszik, hogy új mentalitás megszületésének vagyunk tanúi, amely a szellemi javak elérésére igyekszik és úgy látszik, hogy az újjászületés nagyobb méretű lesz, mint 500 évvel ezelőtt.

Teleki gróf beszédét Horthy kormányzó méltatásával fejezte be, akinek sikerült az országot megnagyobbítani és a nemzetet megerősíteni. (Rador.)

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Angol kapitány expressz-esküvője

Világrekordot állított fel a válás és a házasság terén Bruce Lovat Seton, egy skót gárdaezred kapitánya, aki 24 órai szabadságot kapott a nyugati frontról, hogy elváljon és újból megnősüljön. A bíróság délelőtt 10 óra 28 perckor mondotta ki a válást Seton kapitány első házasságában. Tamara Desni filmszínésznő volt a felesége. Tizenhét perccel később, tíz óra 45 perckor a kapitány megesküdött Antoinette Cellier filmszínésznővel. A házasságkötés után mosolyogva mondotta a kapitány: — Tulajdonképpen 17 percig sem kellett volna legénynek lennem, mert minden elő volt készítve, a válás kimondása után azonnal megesküdhessünk. Menyasszonyom azonban tíz percet késelt és ezért nem tudtam a válás után rögtön megesküdni.

— A hideg és éhség áldozatai. Bacauból jelentik: A Berariei-ucca egyik kunyhójában lakott családjával együtt Ghidali Iosif munkanélküli. Öt gyermeke volt, akik közül a legfiatalabb néhány héttel ezelőtt született. Tegnap a szemszédoknak feltűnt, hogy a család nem ad elcsejt magáról és amikor beayították a kunyhóba, az egész családot haldoklóva találtak. Két óra közülik kórházba szállításuk előtt kiszervezték, a család három tagját megmentették. Az éhség és a hideg okozta a megdöbbentő tragédiát.

— Amnesztia. Bucurestiből jelentik Istrate Micescu igazságügyi miniszter törvényrendeletet terjesztett az uralkodó elé, amely megkegyelmezésekről és büntetés-leszállításról szól. A törvényrendelet már meg is jelent a mai hivatalos lapban.

— Új szerb párt alakul. Belgrádból jelentik: A szerb parasztpárt baloldali képviselői Jovanovic képviselő vezetésével elhatározták, hogy az új törvény alapján független pártot alakítanak és ez a párt ellenzékben marad, de együttműködik a szerb demokráta párttal. Az új párt programja a horvatokkal való megegyezés és Jugoszláviának föderatív államná való átszervezése, külpolitikailag pedig tökéletes semlegesség a demokráta államokkal és Szovjet-Oroszországgal való együttműködés mellett. (Rador.)

— Megsemmisítik az Admiral Graf von Spee roncsait. Montevideóból jelentik a Rador: Montevideóban tartja magát az a hír, hogy a legközelebbi időben megsemmisítik az Admiral Graf von Spee hajó roncsait. A kikötői kapitányság kijelentette a Havas-ügységtség képviselőjének, hogy még nem helyezték el robbanóanyagot az elsüllyesztett német hadihajó roncsain. Úgy látszik, hogy az uruguayi kormány és a montevidói német követ között tárgyalások folynak arra vonatkozólag, hogy a mind jobban az iszapba merülő hajóroncsot eltávolítsák, mert veszélyezteti a hajózást. Most már csak a kémények és a parancsnoki torony látszanak ki a vízből.

— Nagy tűz Bergenben. Osióból jelentik: Bergenben tűzvész keletkezett. Két ház leégett, négy személy súlyos égési sérüléseket szenvedett. (Rador.)

— Változás a cluji magyar külképviseleti kirendeltségnél. Clujról jelentik: Bary Zoltánt, a cluji magyar utlevél kirendeltség 17 éven át volt főtisztviselőjét a magyar külügyminisztérium a párisi magyar követséghez helyezte át. Bary Zoltán már el is utazott új állomáshelyére.

— Megérkezett az olasz gazdasági bizottság Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Tegnap érkezett meg az olasz gazdasági küldöttség, amely tárgyalásokat kezd a kormánnyal. A küldöttséget Agostino vezeti. Az északi pályaudvaron a vendégek fogadására megjelent Pelegrino bucurestii olasz követ és a külkereskedelmi minisztérium több képviselője.

— Ellenőrzik a bucurestii éttermek tisztaságát. Bucurestiből jelentik: A főorvosi hivatalhoz feljelentés érkezett a Cosna-vendéglő ellen. Bizottság szállt ki, amely megállapította, hogy leírhatatlan piszok uralkodik a helyiségekben és ezért nyomban be is zárták a vendéglőt. Most váratlan kiszállásokkal fogják az összes vendéglőket ellenőrizni.

— Parádés szereposztással készül a budapesti Nemzeti Színház Nyirő József „Uj haza” című drámájának bemutatójára. Alig néhány héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Nyirő József befejezte „Uj haza” című színművét, amely a budapesti Nemzeti Színházban kerül bemutatásra. Budapesti elsőnek Szűcs László, a Nemzeti Színház fődramaturgja olvasta a darabot, aki a legnagyobb elragadtatás hangján irt a szerzőnek. Németh Antal dr., a Nemzeti Színház igazgatója Nyirő Józsefhez irt levelében azt hangoztatja, hogy meggyőződése szerint az „Uj haza” lesz az idei színházi évad döntő sikere, akár csak annak idején a „Jézusfaragó ember.” Németh Antal dr. a következőkben foglalta össze véleményét: — Gyönyörű... gratulálok... köszönöm! A Nemzeti Színház legkiválóbb színészeivel játszatja el a Nyirő drámát. A darab rendkívül nehéz feladatokat ró a színészekre, úgy, hogy csak egészen nagy művészek vállalkozhatnak ezeket a szerepeket. Így esett a Nemzeti Színház igazgatójának a választása Csontos Gyulára, aki a királybíró tragikus nagyszabásu alakját eleveníti meg. A többi vezető-szerepet Dajka Margit, Jávor Pál, Somogyi Erzsébet, Berkó Lili, Kovács Károly, Gobby Hilda, Apáthy Imre és Hosszu Zoltán dr. játsszák. Olyan színészgárda, amilyenhez hasonló ritkán kerül egyszerre színpadra. A Nemzeti Színház tehát parádés szereposztásról gondoskodott. Az előadást Németh Antal dr. rendezi. A bemutatót március 9-re tűzték ki.

Szörnyű meggyilkos grippa DIANA bedörzsölés

— Az amerikai Vöröskereszt megbízottja lengyelországi útból. Krakóból jelentik a Rador: Nicholson, az amerikai Vöröskereszt képviselője nemrég megtekintette a kormányzóság területét és Frank dr. főkörmányzóhoz intézett levelében köszönetet mondott a támogatásért. Nicholson levelében leszögezi, hogy a látogatás kielégítő eredménnyel járt és a német tisztviselők kedvezően fogadták azokat a javaslatokat, amelyeket ő az amerikai Vöröskereszt nevében tett.

(—) Előadás Moliéréről. Madama Dussane, a párisi Comedie Francaise művésznője ma, kedden, délután félhétkor a kereskedelmi liceum dísztermében előadást tart a nagy francia színműről, Moliéréről. Az előadást a Romániai Francia Kultúr-intézet helybeli csoportja rendezi.

(—) Mme Dussane, a Comedie Francaise tagja felolvasása Timisoarán. A timisoarai francia tanulmányi központ az elmúlt héten Bucurestiben időző Dussane asszonyt, a párisi Comedie Francaise tagját meghívta Timisoarara. A francia színikultúra legelső templomának tagja „Moliere és álarcjai” címen tart felolvasást kedden este fél 7 órakor a kereskedelmi liceum nagytermében. Az előadást fővételben a timisoarai francia kolónia estében ünnepli Madame Dussane.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, február 27-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszertár.

II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszertár.

III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszertár.

IV. kerületben a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszertár.

V. kerületben a Corvin gyógyszertér és Fratelian Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Náthaláz fenyegeti Önt! A fertőzés ellen védekezzen
VALDA
PASZTILLÁ-val
eredeti dobozban

Selyemszál klub

Anglia köztudomás szerint a klubok hazája — de rengeteg, különböző céllal alakult angol klub között is talán a legkülönösebbek egyike a „Selyemszál Klub”, amelybe nehezebb bejutni, mint akár a legexkluzívabb és legrégebb társaságba. A felvételnél ugyanis tömérdek előfeltétele van. Így elsősorban csak az lehet a „Selyemszál Klub” tagja, aki aviatikus az angol légi haderőben. Ez azonban csak az alapfeltétel. A következő kikötés az, hogy az illető aviatikusnak részt kellett vennie olyan légi csatában, ahol egy ellenséges repülőgépet lelőttek. De ez még mindig nem elegendő a tagsághoz, hanem a főfeltétel az, hogy az illetőnek legalább egyszer már ejtőernyővel le kellett szállnia, miután az ellenséges gép az ő gépét lelőtte. A „Selyemszál Klub” — amely nevét az ejtőernyőhöz használt selyemszálról kapta — ilyen módon érhetően még csak néhány taggal rendelkezik.

(—) Új iskola. A királyi helytartóság a Caras megyei Tirnova községben ez év folyamán új iskolát épít. Az iskolának hat tanterme, tornaterme, igazgatói irodája, tanítói szobája, szertára és különböző más helyisége is lesz. Lesz ezenkívül lakás benne az igazgató és az iskolaszolga számára. Az építkezési költség körülbelül hat millió lei.

(—) Lopott árut találtak. Az egyik rendőr a Corbului uccában elfogta és előállította Kolozsvári Antal pesaci illetőségű férfit, akinél egy csomag köztárgyat talált. Ezt az árut a Hammer és Ney gyár raktárából vitték el. Megindult az eljárás annak a megállapítására, hogyan került a lopott áru Kolozsvári Antalhoz.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Giuchici Nicolae, Lovász Mihály, Marunescu Ilie, Schleifman Regina, Kis Hedvig.

(—) Halálozások. Meghaltak: Miladin Vasile harminchárom éves katona, Lazar Constantin egy éves, Strobl Ilona született Weisz hatvannégy éves, Sitka Ferenc egy éves, Vadasan Mina nyolc éves, Orenstein Dániel hetvenöt éves kereskedő, Krutsch Friderika tizenhét éves.

(—) A borbélyipar egységesítése. A borbélyok és a női fodrászok eddig külön szakmai csoportot alkottak és külön nyerték el képesítésüket is. A két rokonszakma képviselői most azon vannak, hogy egy ipari csoportba foglalják az összes borbélyokat és női fodrászokat. Ezt fogja kérni a borbély és fodrász munkaadó céh közgyűlése, amelyet március 12-én este félkilenc órakor tartanak az ipari munkaadó céheknek az Eugen de Savoya ucca 18 szám alatt levő helyiségeiben. A rendes évi közgyűlést a kérelmet a munkaügyi minisztérium leterjeszti. Ugyanakkor foglalkoznak az évi jelentéssel a költségvetéssel és a zárszámadásokkal. Amennyiben a közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy azt a következő napon, március 13-án este félkilenc órakor feltétlenül megtartják.

Mozi

MŰSOR:

Kedd, február 27.

APOLLÓ: Az öreg lány (angol film.)

CAPITOL: A postakocsi (angol film.)

CORSO: Huckleberry Finn kalandjai (angol film.)

SCALA: Hófehérke és a hét törpe (német film.)

A vármegyei bál lényes sikerű, előkelő társadalmi esemény volt

Beszámoltunk a vármegyei bál nagy sikeréről, amely kiemelkedő társadalmi esemény volt. A bál sikerét az a művészi program is elősegítette, amelyet az előkelő vendégsereg nagy tetszéssel fogadott. A program keretében Antonu ezredes felesége Cornea Ionescu zongoratanárnő kíséretével román dalokat énekelt és ezekért nagy tapsot kapott. Oanca ezredes tehetséges leánya táncokkal aratott megérdemelt sikert és elismeréssel fogadták Berger Luzina táncsámait is. Lelkesen megtapsolta a vendégsereg a Carmen Sylva leányliceum országgőrlánycsapata által bemutatott nemzeti táncokat, a melyekért elismerés illeti Rusovan S. tanárnőt, a leánycsapat parancsnoknőjét.

Ejféli után került a sor a legszebb nemzeti viseletek jutalmazására. A legszebb banati népviselet csoportjában az első díj Dragalina Cornel tábornok hadosztályparancsnok feleségének jutott. A második díjat Pasulané nyerte, míg a harmadik díjat dr. Rusalín feleségének és a negyedik díjat Secoannának ítelték oda. Az ardeali népviselet csoportjában az első díjat Faur Sabinné kapta, a második díj Furduinénak jutott. A regáti népviselet csoportjában a legszebb Antonu ezredes feleségének ruhája volt. A második díjat Iliuta főhadnagy felesége nyerte, a harmadik díj Ciugudeanuné kapta, míg a negyedik díj Erescu kisasszonynak jutott.

A tombolánál Suboni Jiva prefekturái szolgálati főnök felesége hordozható rádiókészüléket nyert. A legmelegebb szívű emberbarát számára készített bronzszobor sorsáról még nem döntöttek, mert számos ajánlat érkezett. Külön bizottság fog dönteni ebben a tekintetben. A vármegyei bál minden tekintetben kitűnően sikerült.

(—) A kereskedők szövetsége módosította alapszabályait. A timisi Kereskedelmi Testületek Szövetsége még az elmúlt évben rendkívüli közgyűlést tartott és ekkor módosította alapszabályait. Ezeket felterjesztették a nemzetgazdasági minisztériumhoz, amely több kisebb változtatást kért eszközölni a jóváhagyás előtt. A szövetség erre való tekintettel tegnap újabb rendkívüli közgyűlést tartott Besa Cornel és Bojinca Cornel elnöke alatt, amikor is eszközölte a minisztérium által kért módosításokat.

(—) Hét legény véres verekedése folyt le Ghiaromata községben. A verekedés hevében különösen Brocker Ádám sérült meg súlyosan. Egy szúrás a kezét, kettő a mellét érte és a hasán is megsebesült. A timisoarai mentők behozták a sebesült legényt az itteni kórházba. A csendőrség öt legényt őrizetbe vett és azokat átadta az ügyészségnek.

A tüzfahiány megszüntetésére érdekében

A timisi Kereskedelmi Testületek Szövetsége hétfőn délben kérvényt adott be a királyi helytartósághoz és a közelmúltban tapasztalt közbenjáráshoz hasonló lépést kért a kerületi vasútigazgatóságnál vasúti kocsik rendelkezésre bocsátása érdekében. A timisoarai piacon ugyanis a tüzfifa jóformán teljesen kifogyott, az idei rendkívül kemény tél fokozott igényeket támasztott a tüzfival szemben, vasúti kocsik vízszint nem állottak olyan mennyiségben rendelkezésre, ahogyan a fogyasztás azt megkívánta. Körülbelül tíz nap óta alig érkezett Timisoara kereskedőinek raktárába tüzfifa és ezért kellett a helytartóság közbenjárását igénybe venni. Bizonyosra vehető, hogy a hét folyamán a szükséges vasúti kocsik révén sikerül a súlyosan érzéhető tüzfahiánynak elejét venni.

A DÉLI HÍRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák
szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

(—) Megfulladt a szalmakazal alatt. Isar Moise, ötvennégy éves barateazi lakos, a háza udvarán levő szalmakazalról szalmát vett le. Közben a kazal felborult és a gazdára zuhant, aki megfulladt. Mire a kazal alól előhúzták, már halott volt.

(—) Hanes Tiberiu dr. vállalati igazgató. A királyi rendelet, amely Hanes Tiberiunak a városi összesített vállalat — SET — igazgatójává történt kinevezését jóváhagyja, megérkezett a városhoz. Hanes Tiberiu dr., aki eddig a közigazgatási felülvizsgálati bíróságnál, mint bíró működött, városunk fia és közbecsülésnek örvend. Hivatalát már legközelebb elfoglalja.

(—) A mai nemzeti ünnep. Az alkotmány kihirdetésének második évfordulója alkalmából Románia ma nemzeti ünnepet ül. A kormány rendelkezése szerint azonban ma nincsen általános munkaszünet és a hivatalokban is dolgoznak. Délelőtt 11 órakor valamennyi felekezet templomában hálaadó istentiszteletet tartanak, délután négy órakor pedig a színházban a nemzeti gárda a kulturális egyesületek közreműködésével műsoros ünnepélyt rendez.

(—) A Déli Hírlap szegényalapja javára egyik jószívú olvasónk Szent Antal nevében kétszáz leit adományozott.

Az oroszok újabb előnyomulást jelentenek Amerika 100 millió dolláros hitelt nyújtott a finneknek

Moszkvából jelentik: Vasárnap délután a leningrádi vezérkar az alanti tartalmu második hadijelentést adta ki:

Február 18-tól kezdve a karéliei félszigeten támadásunk eredményes volt. A csapatainkkal való szoros összeköttetés közben az ellenség folytatta visszavonulását. Csapataink elérték Salmenkajta folyót és előnyomultak Vouksijervi és Jaurapanjervi irányában elfoglalva Mualo megerősített falút, a tengerpart mellett húzódó vasút állomását, amely 6 kilométernyire van délre Viipuritól. Elfoglalták továbbá Maksalhati vasútállomást és Juhanes városát. Február 17-én és 18-án elérték a Finn-öböl nyugati partját. Csapataink elfoglaltak 313 megerősít-

tett állást, ezek közül 41 betonozott tüzérségi állás volt. Február 11-től 18-ig összesen 475 ellenséges állást, köztük 92 betonozott tüzérségi állást foglaltunk el. A front többi szakaszain semmi fontos változás nem volt. Légi haderőnk ellenséges csapatokat és katonai célpontokat bombázott. (Rador.)

Washingtonból jeleik: Az amerikai képviselőház bankközi bizottsága törvényrendeletet hagyott jóvá, amely az Import-Export Bank költségvetésének 100 millió dollárral való növelését célozza. Ennek az intézkedésnek a legfőbb célja

Finnországnak és a többi skandináv államoknak nyújtandó kölcsön lehetőség megvalósítása.

A rendelet szövege szerint a nyújtott kölcsön kereskedelmi repülőgépek vásárlására is fordítható, tilos azonban olyan országoknak kölcsönöket nyújtani, amelyek nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket az Egyesült Államokkal szemben. (Rador.)

Finn hivatalos körök cáfolják azokat az orosz állításokat, hogy a Bjorkö, Poisari és Irinuari helységek körüli erődítményeket elfoglalták volna. Bjorkö még mindig a finnek kezében van, bár igaz, hogy az oroszoknak sikerült Kofvistot megközelíteni, ami azonban nem gáolja a bjorköi ütegek működését. (Rador.)

Az orosz sajtó jelentése szerint Csang-Kai-Sek marsall üdvözlő táviratot küldött Vorosilov marsallnak, a vörös hadsereg megalapítója huszonkettedik évfordulója alkalmával. (Rador.)

A hadbavonultak családi segélyének kibővítése

Felmilliárd leinél több lesz az alap

A hadbavonult munkások, magánalkalmazottak és kismesterek családi segélyére vonatkozó törvényrendelet alig jelent meg, a munkaügyi miniszternek 20 millió leit bocsátván rendelkezésére célra, a belügyminisztérium ezt a segélyezési akciót sokkal szélesebb körökre terjeszti ki és ehhez képest sokkal nagyobb erőforrásokról is gondoskodik.

Törvénytervezet készül a belügyminisztériumban a hadbavonultak általános segélyezéséről Ghelmegeanu belügyminiszter a kormányzóságok költségvetéseinek felülbírálása alkalmából arra az elgondolásra jutott, hogy a hadbavonultak segélyezését nem lehet a megyék és városok szervezetlen jótékonykodására hagyni, hanem ezt a közösségi gondoskodást meg kell szervezni.

A törvényjavaslat, amely most készül, úgy fog rendelkezni, hogy

a kormányzóságok költségvetési rendes bevéte-

leik 15%-át, Bucuresti 15%-át, a többi törvényhatósági város 10%-át, a többi megyeszékhely város 8%-át és a nem megyeszékhely 5%-át kötelesek beszoigáltatni a hadbavonultak családi segélyezésére.

Ezen az alapon a helyi hatóságok körülbelül 533 millió leit biztosítanak április 1-től kezdve, az új költségvetési évben, amihez az állam hozzájárulása jön még.

Az alap szervezetét, működését, annak meghatározását, kik értendők azon szegény családok közé, amelyek hadbavonulás címén segélyt igényelhetnek és mennyi lehet adott esetekben ez a segély, a törvény részletesen fogja megállapítani. A javaslatot a március 4-re összehívott parlament elé terjesztik és még az új pénzügyi év előtt törvényerőre fog lépni.

Este 2-3 szem
Artin

Megkezdődött az országos asztali tenisz bajnokság. Vasárnap kezdődtek meg Oradeán az országos asztali tenisz bajnokságok és azok során a következő eredmények adódtak: Makkabbi (Oradea)—Hakoah (Arad) 5:0, CFR (Satu Mare)—Energia (Buc.) 5:3, Makkabbi (Bucuresti)—Makkabbi (Cernauti) 5:0, Makkabbi (Tg. Mures)—Kadima (Timisoara) 5:2, Sporting (Bucuresti)—SSM (Resita) 5:1, UE (Cluj)—CFR (Satu Mare) 5:3, Barkochba (Cernauti)—Makkabbi (Bucuresti) 5:3, Makkabbi (Oradea)—Makkabbi (Tg. Mures) 5:1, Sporting (Bucuresti)—Haggibbor (Cluj) 5:0, Sporting (Bucuresti)—Makkabbi (Oradea) 5:3. Hölgyek versenyé: Kadima (Timisoara)—Kolping (Brasov) 3:1, Aurora (Bucuresti)—Makkabbi (Oradea) 3:0, Haggibbor (Cluj)—Kadima (Timisoara) 3:0, UEC—Aurora 3:2.

**EZ A SPORT
MEREVVÉ TETTE
A DEREKAMAT!**

**AKKOR
SLOANSRA VAN
SZÜKSÉGE!
AZONNAL ENYHITI
A FÁJDALMAKAT!**

Ha előző nap tuleröltette izmait s azok reggelre megmerevedtek, kenjen a merev testrésze Sloanst. Pillanatnyilag érezni fogja, hogy árad a fájó izmokba jótékony meleg, amely nagyobb mennyiségű friss és üdítő vért visz magával és felélénkíti a fáradt izmokat. Az enyhülés azonnal beáll. Hogy ilyen fájdalmaknak elejét vegye, használjon sportolás előtt Sloanst. Rugékonnyá teszi izmait és jobban fog sportolni!

SLOAN'S LINIMENT

a család gyógyszeré

A Haladókör közgyűlése megválasztotta az új vezetőséget

A Haladókör vasárnapi közgyűlésén a tagok nagy száma jelent meg. Dóczy Lajos elnök megnyitó beszédében hangoztatta az összefogás szükségességét, amelynek segítségével szép kulturális eredményeket lehet elérni. A jegyzőkönyv vezetésére Dóczy Istvánt, hitelesítésre pedig Lauth József és Bischa Ferenc tagokat kérte fel. Ifjabb Král Ferenc felolvasta a titkári jelentést, amely hangoztatja, hogy a múlt esztendőben rajta kívül eső okokból a Haladókör éppen úgy nem működhetett, mint más hasonló egyesület sem. A működvelői gárda a rendezésekkel járó nagy kiadások miatt pihent, a dalárda pedig azért, mert a dalórak este kilenc óran túl nem tarthatók.

A Haladókör női bizottsága karácsonykor huszötöt szegény gyermeket látott el meleg ruhával.

14.797 lei összeg erejéig. A női bizottság tagjai, Müller Károlyné, Michelsz Mihályné, Dóczy Árpádné, Gimpel Jánosné, özvegy Hunyadi Imréné, idősebb Dóczy Lajosné, ifjabb Dóczy Lajosné, Bischa Ferencné, Benó Emilné, Dudás Lajosné, Onody Pálné, Embacher Jánosné, idősebb Mihalik Józsefné, Janovici Ferencné, Urzace Ferencné, idősebb Dian Rudolfné, Szablyov Péterné és idősebb Král Ferencné, akiknek a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ugyancsak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés a Déli Hírlapnak a Haladókör számára mindenkor nyújtott támogatásáért, továbbá Kubán Endre szerkesztőnek a Haladókörnek adományozott könyvekért és az egyesület iránt mutatott érdeklődésért. Dóczy István bemutatta a könyvtárostól jelentést, amely beszámol, hogy

a könyvtár közel kétezer kötetét a tagok szorgalmasan használják.

Benó Emil felolvasta a pénztári számadásokat és az új költségelőirányzatot. Dóczy Lajos elnök ismertette a Haladókör temetkezési segélycsoportjának működését. A csoportnak jelenleg kilencszázon felül van tagja. Javasolta, alakítsanak egy második csoportot is és ennek előkészítésére küldjenek ki öttagú bizottságot. A közgyűlés ezt elfogadta, valamint tudomásul vette a betervezett jelentést és a vezetőségnek megadta a felmentvényt.

Következett a tisztújítás, amelyet Dóczy Lajos elnök felkérésére Kubán Endre szerkesztő vezetett le és nagyobb beszédben méltatta a Haladókör kulturális munkásságát. Az új vezetőség

get egyhangúlag a következőképpen alakították meg: elnök Dóczy Lajos, alelnökök Bodor János és Varsányi Zoltán dr., főtitkár ifjabb Král Ferenc, titkár Simon Sándor, jegyző Király Mátyás, főpénztáros Benó Emil, pénztáros Todi István, ellenőrök idősebb Németh Gusztáv és Szablyov Péter, karnagy Reszmann Károly, színtervezők Bajtay János és Meskó Sándor, könyvtáros Dóczy István, háznagy Kergyik János, választmányi tagok Bognár János, Michelsz Mihály, Lauth József, Janovici Ferenc, Vessy Ferenc, Embacher János, Pékh János, Gyöngyösi István, Bischa Ferenc, Kőrösi Dezső, Kőszegi Rezső, Lischko Ferenc, Szántó János, Szántó Lajos, Barkovits József és Bognár Károly.

Közhivatalok, köztisztviselők és jóakarát

Ilyen címen Topliceanu Tr. aláírásával a Dacia legutóbbi számában cikk jelent meg a köztisztviselők és a közönség közötti helyzetéről. Ebben a cikkben utal arra, hogy két év telt el, mióta az állam alkotmányos életét megreformálták és eltűntek a lelkeket megrontó klutok, a melyek eltűnését az ország lakossága örömmel fogadta. Azután többek között ezeket írja:

— Ezzel a reformmal egyidejűleg általános megújulás következett be, természetesen erkölcsi megújulás, mert az emberek ugyanazok maradtak. Mi — az összes tisztviselő — a legkisebbtől a legnagyobbig, esküt tetünk, hogy hűségesen szolgáljuk a Királyt és a Nemzetet. Mégis az eredmény nem látható mindenütt. Te, szerény polgár, elmész az egyik közhivatalba. Azért mégy oda, mert így kívánják ezt érdekeid, amelyek az államhoz kötnek. A tisztviselő, aki a közhivatalban dolgozik, jól fogad. Még na nem is tétél eleget az összes törvényes formáigoknak, jóindulattal ellát tanácsokkal, hogy ezeknek eleget tehessél. De nincs mindenütt így. Ugyancsak te, ugyanaz a polgár, egy másik közhivatalba mégy. Itt egy olyan tisztviselőt találsz, aki csak öt-tíz perces várakozás után vesz észre. Amikor leereszkeedik hozzád és feléd fordítja arcát, úgy tekint rád, mintha te a földi bűnösök között a legbűnösebb lennél. Különös öröme, hogy formahibát keressen, hogy azután kioktasson és úgy kiabáljon veled, mintha te lennél az ő szolgálatában és nem ő a mienkben, valamennyiünkében. Meg kell érteni, hogy a közhivatalnokok a közönség szolgálatára kelet lenniök, a polgárokért, mert másképpen létezésiüknek nincsen semmi értelme. Vagy milyen közhivatal lehet az, ahol a polgárokat indulatosan fogadják? Azt akarjuk mondani, hogy minden közhivatal annyit ér, amennyit a tisztviselői, akikre rábízta a hivatalt. Két éve annak, hogy ebben az országban új szellő fúj. A tisztviselőknek, akiknek hivatásuk, hogy a polgárokkal érintkezzenek, kötelességük, hogy hírneveik legyenek ennek az új szellemnek. Az ő kötelességük, hogy megvalósítsák a megértést a közhivatal és a polgárok, más szavakkal az állam és a nép között. Azonban jóakarát nélkül nem érhető el semmi ebben az irányban. A jóakarát és a türelem azok a kulcsok, amelyekkel kinyithatók a lelkek.

= KÖZGAZDASÁG =

Nagy külföldi kereslet a terménypiacokon

A buza, rozs és kukorica gyors áremelkedései

A közeledő tavasz, a vasúti forgalmi nehézségek elhárítása, a Duna vízének hamarosan várható felszabadulása

nagyon megélénkítette a külföldről jelentkező nagyarányú gabona keresletet.

Búzában a legnagyobb tételekre Németország megbízásából van kereslet. Ez idő szerint a tényleges szállítás csak vasúton és korlátozott méretekben bonyolítható le, vagy Curtici-n keresztül, vagy a bukovinai Orăseni vámállomáson keresztül orosz vonal közbevetésével. A szállítások tömege márciusi esedékességre szól, amikor a vízi szállítás lebonyolíthatóvá válik.

Közepes, 76—77 kilogrammos búzáért 3% idegen anyag tűrése mellett Orăseni állomáson vagonba átvéve tonnánként 121.85 márkát fizetnek, Curticin pedig 112.50 márkát. Uszályon Regensburgban átvéve a hajózás megnyúlása után a vételár 143.55 márka.

A legjobb belföldi ár az utolsó napokban a brailai piacon 47.000—47.500 lei volt vagononként a 77 kilogrammos és 2—3% idegen anyaggal kevert búzáért. 46.500 lei egyéb vasúti állomásokon másodlat ellenében átvéve. 72—73 kilós minőség 3—4% idegen anyag keveréssel Brailában 45.000 lei volt.

Olaszország és Anglia részére is jelentékeny eladások történtek,

de ezek legjobb esetében is csak márciusban kerülhetnek behajózásra, minthogy a mostani készleteket egyelőre az ezeknek szóló régebbi rendelések lebonyolítására használják most fel.

A kukorica pár napon belül majdnem 2.000 lei áremelkedést ért el vagononként

és a márciusban meginduló szállítási kampányra itt további emelkedés valószínű. A fő vevők itt Olaszország és Németország, amelyek egyébként kukoricában mindig a legnagyobb vevők voltak. Az olaszok utolsó kötéseiknél február végéig történő leszállítás mellett a kijelölt olasz kikötőállomáson átvéve mázsánként 87.50 lírát adtak meg a 15% nedvesség-nél nem több kukoricáért. Most már ugyanez 89—90 líra.

Németország a csupán természetes úton száradó, tehát 18—19 nedvességi fokkal bíró kukoricáért tonnánként 100, 61—101 márkát fizetett Orăseni állomáson átvéve és 107.70 márkát Curticin, vagonban. Mesterségesen szárított árúért 123.45 leit, Regensburgban uszályon átvéve pedig 131.60 leit fizettek. Ennek megfelelően a belföldi ár természetes szárazságú árúnál vagononként 36.000 lei és mesterségesen szárított minőségénél 44.500—45.000 lei volt.

Rozsnál is emelkedő irányzat mutatkozik.

A múlt heti 43—44.000 lei vagononkénti árral szemben az utolsó napokban 48.000 leit adtak és evvel a rozs ára a búza ára felé emelkedett.

Alig egy hónapon belül az ár emelkedése 10 000 lei körül van. Rozst elsősorban Olaszország keres, de Palesztina és Sírja is veszi. Olaszország egy hét előtt a génuai kikötőbe szállítva február és márciusi esedékesség mellett 94 lírát fizetett 69—70 kilogrammos rozszért, 5% fekete maggal és 5% búzával keverve. Ma ugyanezért az árúért már 98 lírát ajánlanak a román—olasz kliring forgalomban fizetve. A hajón szállítás és biztosítás körülbelül 16 lírába kerül, a tiszta vételár a dunai román kikötőben 82 líra.

DÉLIHIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Törökország külkereskedelme békében Németországgal és a háborúban Angliával

Nagyon érdekes megfigyelni azokat az eltéréseket, melyek a jelenlegi európai háborúban az egyes katonai, politikai és gazdasági szövetségek tekintetében mutatkoznak. A világháborúból tulajdonképpen csak az angol-francia szövetség maradt meg Németország elleni éllel, Olaszország, az egykori ellenfél, politikai szövetségben él a német birodalommal, ugyanez a helyzet Japánnal is, Törökországban viszont, mely a negyedik század előtti világégésben a központi hatalmak oldalán küzdött, ma az angol politikai vizein evez. Az utóbbi napokban nagyon sokat beszélnek a nyugati hatalmak diplomáciai és katonai köreiből arról, hogy az orosz támadást megelőzően Törökország felől kellene offenzívát kezdeni az orosz szovjetek ellen. Az okok itt is elsősorban gazdaságiak és a petróleummezők birtokáért folynak. Az angol-török politikai barátság megvalósulása óta hónapok teltek el és így érdemes gazdasági szempontból foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy a pénzügyi és kereskedelmi tekintetben mit jelent ez a barátság Törökországnak. A kérdés két szempontból kell vizsgálat tárgyává tenni: mit veszít Németország ezen szövetségek folytán — hiszen a megállapodás éle a német birodalom ellen irányul — és mit nyer Törökország?

Törökországnak Németországba irányuló kivitele 1934-ben kerekén ötvenhat millió márkát volt. Ez a következő évben hetven millióra, 1936-ban pedig százhat millióra emelkedett. 1937-ben némi visszaesés mutatkozott, mert Németország kevesebb déli gyümölcsöt importált és ugyancsak csökkent a török gyapjú és gyapot kivitele is, ami a német textilipar fejlődésében bírja magyarozatát. A német birodalomnak Törökországból való bevétele azonban így is elérte a kilencven millió márkát. A két ország kereskedelme az angol-török barátsággal megszűnt. A török szállításoknak ez a kiesése a német ellátásban nem okoz zavarokat, aminek magyarázata az, hogy Németország külkereskedelme hatvan ország között oszlott meg és egyetlen állammal sem volt kizárólagossági megállapodása. A német birodalom ezen hatvan állam mindegyikével élénk kereskedelmet űzött és igyekezett az import és export közötti egyensúlyt biztosítani.

Törökország kivitele Németországba az összes német behozatalnak két százalékát tette ki és ezzel Svájjal és Norvégiával jutott egy sorba. Legnagyobb volt a török kivitel Németországba kromércekből, árpában, dohányban, rozsból és hüvelyes veteményekben. A háborús gazdálkodás szempontjából legfontosabb cikk volt a króm, melyet azonban máshonnan pótol a német birodalom. A német kivitel Törökországba főleg gépeket, vasárúkat, elektrotechnikai cikkeket és gyógyszereket ölelt fel. A német kivitel Törökországba 1937-ben alig egy és negyedik millióval maradt alatta a behozatalnak úgy, hogy a török külkereskedelmi mérleg a Németországgal való viszonylatban aktív volt. Angliának valószínűleg nem annyira az volt a célja, hogy a török gyümölcskivitel Németországba meggátolja, hanem a török kromércektől akarta megfosztani, mint a melyek a hadviselésben igen fontos szerepet játszanak. A kromérc egyik legfontosabb kiviteli cikke Törökországnak.

Kromérc olyan mennyiségben, hogy kitermelése kifizetődjék, Törökországon kívül Oroszországban és Jugoszláviában van az európai országok között. Az ezen országokban termelt kromérc átvéveje elsősorban Németország, továbbá Svéd- és Olaszország volt, míg Angliát a délhródeziai, a délafrikai, az indiai és ausztráliai, valamint ciprusi bányák látták el. Franciország, Japán és az Egyesült Államok az önellátást valószínűleg meg a kromércek tekintetében. A háború idejére Anglia valószínűleg kölcsönök nyújtásával és bizonyos árumennyiségek megvásárlásával igyekszik pótolni azt a veszteséget, mely Törökországot a németországi kivitel megszűnésével éri, de kérdés, miként alakul majd a helyzet a háború befejezése után, mikor Angliának nem lesz szüksége a török kromércre? Németország bizonyára a most Jugoszláviával és Oroszországgal kimélyített kereskedelmi viszonyát nem fogja megszüntetni, vagy kisebbiteni Törökország kedvéért úgy, hogy a jövőbe mutató jelek szerint Törökország nem csinált jó cserét, amikor az időleges előnyök kedvéért feláldozta a német birodalommal megvolt állandó jellegű kereskedelmi kapcsolatát.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dramma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márká 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

= A Stiaszny kaptafagyár lugoji érdekeltsége. A Lugoji Kaptafa- és Faárúgyár részvényeinek 50 százalékát az aradi Stiaszny Kaptafagyár vásárolta meg Markovits Sándortól. A lugoji gyár műszaki vezetését a Stiaszny Kaptafagyár, kereskedelmi vezetését pedig Markovits Sándor fogja ellátni.

(=) Élénk kereslet mutatkozik a búza iránt a bányási gabonapiacra és élénkült az érdeklődés az olajmagvak iránt is. A piaci árak a következők: Búza 529, tengeri 380, korpa 330, újab 520, muharmag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

= ÖTSZÁZEZER LEI ÁRDRÁGITÁSI BÜNTETÉS. Bucurestiben az I. sárga kerületi polgármesteri hivatal mellett működő árellenőrzési bíróság Eochus Fritz és Viktor hús-felvágot és turo lerakat tulajdonosokat 500.000 lei árdrágítási büntetéssel sújtotta, amihez az árú elkobzásának a büntetése is járult a törvény szerint. Az eddig ismert legsúlyosabb büntetés az árellenőrzési törvény 23. szakasz d) és 24. szakasz e) pontjára alapította az ítéletet, tehát a közszükségleti cikknek megengedett használati túlhágására. Minthogy a büntetés az évi üzleti adó egynegyede és visszaesés ennek a kétszerese lehet a törvény szerint, a megbüntetett cégeknek millió évi adót kell fizetniük.

= Kivitelünk február 1—17 között. A külkereskedelmi minisztérium közzétette a február 1—17 közötti kivitel értékét, összehasonlítva ezt a januári havi hasonló idő kivitelével, valamint a múlt évi január és február 1—17 kiviteli értékeivel. Eszerint az ideai februári kivitel 1 milliárd 258.542.120 lei értékű volt a vámbecslések szerint, erős valutájú országoknál a 38% felárat is hozzászámítva. Ez az összeg a januári havi megfelelő időre eső kivitel értékénél 215.545.930 lejellel kisebb és az 1939 februári értéknél is 2.438.000 lejellel kevesebb. Országok szerint való összehasonlításban az 1940 évi az 1939 évihez képest Németországnál 50%, Olaszországnál 100%, Bulgáriánál 50%, Törökországnál több mint kétszeres emelkedést mutat, viszont Angliánál 15%, Franciaországnál 80%, Magyarországnál 35%, Dániánál 80% körüli kevesedést. Természetesen ezek a rövid időről szóló adatok egészen esetleges és átmeneti értékűek. A végeredmény kisebb volta is a februári havi nagy havazásnak és a forgalmi akadályoknak a következménye minden valószínűség szerint, mert amint ezt más helyen közöljük, a kereslet igen nagy, főleg mezőgazdasági terményekben a későbbi, tavaszi szállításokra is.

= A külföldi fizetésre letett leírószegek visszatérítése. Külföldi tartozások fedezetéül átutalás végett a Nemzeti Banknál, a Letétpénztárnál, vagy a devizaügyletekre korlátlanul meghatalmazott pénzügyintézeteknél letett leírószegeket szükség esetén bizonyos körülmények között vissza lehet utaltatni a letévi szabad használatára, pl. ingatlanba beruházásokra, vagy ipari befektetésre az ország határain belül, állami értékpapírok, részvények, jelzáloglevelek és más hasonló értékek vételére, alkalmazotti fizetések, tiszteltdíjak kiegyenlítésére, a letévi hitelszámlája, vagy vállalata részére teljesített szolgáltatások díjazására, eltartási költségekre stb. Hogy az átutalásra letett összeget hasonló célokra újra szabaddá lehessen tenni, a Nemzeti Bankhoz az A. B. C. nyomtatványokon kérvényt kell beadni, amelynek igazolni kell a külföldi hitelezőnek a beleegyezését és csatolni kell megsemmisítés végett az átutaláshoz kiadott iratokat, mint a számlákat, a behozatali valómást, a származási bizonyítványt, a régi engedélyi okmányokat. A külföldi hitelező beleegyezését olyan korlátlan hitelű bank útján kell bemutatni, amely összeköttetésben van a külfölddel. Bizonyos esetekben szükség van a klíring hivatal hozzájárulására is, esetleg a külföldi ország jegybankjának a hozzájárulására.

Törvény a kisipari hitelintézet szervezetről

Szabadalmazott ingó-zálogjogok a hitelek fedezésére

1937 évben törvény útján jött létre a kis mesterek nemzeti hitelintézete, amely később kis mesterek hitelbankja nevet vett fel. Az iparfejlesztésre alapított pénzügyintézet részére az állam a magáról 100.000.000 lei tőkehozzájárást biztosított az alaptörvényben és ezen felül évi 50 millió lei befizetést 20 éven keresztül.

30.000.000 leit tényleg befizetett az állam, a további pénzbefizetéseket azonban megakadályozta a miniszteri indoklás szerint a közben előtérbe lépett hadfelszerelési terhek súlyossága, úgy, hogy az állam nem tarthatta fenn az eredet elgondolás szerint vállalt kötelezettségeket. Ennek folytán meg egyezés jött létre a pénzügyintézet és az állam között arra, hogy a pénzügyintézet a látralevő 70 millió lei tőkebefizetést illetően lemond a készpénz igényléséről és ehelyett 70 millió leit 3%-os consolidare járadékpapírral kap annak árfolyamértéke szerint, viszont lemond az évi 50 millió összegéről.

Evvél a megállapodással kapcsolatban a kormány szükségesnek látta a fennálló törvény különböző rendelkezéseinek módosítása mellett annak a formaszzerű kihangsúlyozását is, hogy

az eredetileg alkotott közintézet nem csak a nevében, de tényleg is bankszerű jellegű legyen, tehát a kereskedelmi jog és a bankszervezet szabadabb formái szerint működhesse

és ne legyen megrövidítve működési lehetőségeiben a közbizonyt kezelő intézetek formáikhoz kötött, szigorúbb ügyviteli szabályai által.

Az állam hozzájárulására vonatkozó megállapodás törvénybe iktatása mellett legfontosabb változtatás az új törvény útján az, amely az adós iparosok elleni zálogjogot szabályozza.

Eszerint a kismesterek ingóságaira létesített zálogjogok, amelyek az ipari zálogjog törvényszéki könyveibe bejegyzés által létesíthető zálogjogok módjára ugyanilyen egyszerű bejegyzéssel jönnek létre, minden harmadik személy ellenében érvényesek.

A zálogjog a kisiparosok bankjának kielégítési elsőbbséget biztosít teljes követelése erejéig,

tehát a kamatokkal és egyéb járulékokkal együtt, mindenkivel szemben, kivéve a záloggal terhelt gépek eladóinak vételárkövetelését, amennyiben az adásvétel a mezőgazdasági és ipari gépek és a gépjárművek adásvételére előírt szabályok szerint történt hitelezés mellett. A bank elsőbbsége nem korlátozza azonban, az állam, kormányzóság, megye és község adóköveteléseinek törvényben biztosított kedvezményeit.

A bank a zálogul lekötött ingókból magát kielégítheti bárkinek a kezében legyenek is ezek. Az ingatlanokra szerzett zálogjog alapján a bank nem csak a bekelezéskor fennállott, hanem esetleg későbbi eredetű követelését is behajtja az összes mindenfajta járulékaival együtt mindaddig, amíg zálogjoga törölve nem lett.

A bankkal kötött, vagy a bank által kibocsátott minden ügyleti irat, ideértve mindenfajta meghatalmazást is, közhitelességű okiratoknak számítanak külön hitelesítések nélkül is, még abban az esetben is, ha egyébként az érvényben levő törvények különleges hitelesítési formákat követelnek meg.

A zálogul lekötött javakat a bank abban az esetben is végrehajtási értékesítés tárgyává teheti, ha egyébként valamely törvény az ilyen javakat a végrehajtási eljárás alól mentesítené.

Az 1936. november 12-én közzétett legfelsőbb királyi rendelettel alkotott, annak idején ipari alaprak nevezett, most kismesterei alap kezelését az állam a banknak engedi át, hogy ez azt a kereskedelmi törvény és alapszabályai szerint a bank igazgatósága által megállapítandó módon kezelje és használja. Ez az alap a királyi rendeletben előírt évi összegekkel növekedik.

A bank a mostani törvény kihirdetésétől számított 4 hónap alatt közgyűlést köteles tartani és alapszabályait a módosításokhoz képest átalakítja.

Hirdessen a Déli Hírlapban

SPORTSEMÉNYEK

Roszkor kezdődött a tavaszi idény

A CAMT csapatát legyőzte a Sportul Studentesc együttese, a Ripensia pedig Bucurestiben kikapott a Juventustól

A szokatlan kemény és hosszú ideig tartó tél miatt a timisoarai csapatok tréninghiánnyal küzdtek a nemzeti bajnokság első tavaszi fordulóján és ha figyelembe vesszük még a jeges, csatakos pályákat is, akkor érthető a CAMT és Ripensia gyenge teljesítményének oka. A fővárosi csapatok már több edzőmérkőzést játszottak és az így szerzett fokozott állóképesség döntötte el a timisoarai csapatok első bajnoki mérkőzéseinek sorsát.

A CAMT

csapata megfelelő edzés hiánya és a rossz talajon nem tudta szokott játékát mutatni. A csatársor belső hármasa sokat tologatott és nem használta ki eléggé a szélsők lendületét. A halvesorban csak Hoffmann játéka elégtett ki. A hátvédek sokat csuszáltak, ezenkívül Galgóczi több helyezkedési hibát

is elkövetett. Eichler megfelelt és a gólokról nem tehet. A Sportul Studentesc csapata megérdemelte a győzelmet, mert jobban felkészült az első mérkőzésre és az iramot is jobban bírta. Ez már az első félidőben kiderült, mert a játék nagyobb részében a fővárosi csapat fölényben volt. Gól nélküli félidő után a fővárosi csapat érte el az első gólt Galgóczi hibája után Marinescu révén. Néhány perccel később Reiter egyéni játékkal egyenlített. A Sportul Studentesc azután kihagyott egy tizenegyeset, amelyet a játékevezető indokolatlanul ítelt meg a CAMT ellen. Mihailescu azonban néhány perc múlva mégis megszerezte a vezetést és Gica Popescu azután újabb góllal biztosította a diáksapat számára a győzelmet. Így lett azután az eredmény 3:1 (0:0) a fővárosi csapat javára.

Pontozkodás Resicán

Kárpát FC—UDR 2:2 (0:0).

A két csapat heves és izgalmas küzdelmet vívott a győzelemért, amelyet csaknem a baia-mareai csapatnak sikerült megszereznie. Az első félidőben inkább tapogatózó játék folyik. Szünet után az UDR Lakatos révén vezetéshez jut. Nem sokáig örülhetnek azonban a vezetésnek, mert Demján húszméteres szabadrugásból kiegyenlített, sőt Perneky a félpályáról indulva, áttöri a resitai védelmet és megszerezte a vezető gólt. A Kárpát FC igyekszik tartani az eredményt, azonban Demján kezelése miatt 11-es büntetőhöz jut az UDR, amelyet Zsizsik értékesített. Így a két csapat megosztotta a pontokon.

Victoria fölény—Victoria vereség

Unirea Tricolor—Victoria 3:1 (1:0).

A Victoria csapatának játéka csalódást keltett Clujon, mert mindenki honi győzelemre

számított. De nem számítottak az obori együttes erőbeni fölényére, amely döntőleg hatott a mérkőzés sorsára. A honi csapat állandóan fölényben volt, ennek ellenére nem sikerült becsületesebb eredményt elérnie. A fővárosi csapat első gólját Kovács szerezte, amelyet ugyancsak ő növelt kettőre. Cociuban II.-nek sikerült ugyan szépítenie, de a Victoria nem bírta megakadályozni az Unirea Tricolor győzelmét, amelyet Alexandrescu biztosított be.

Tud a Rapid FC.

Rapid FC—Gloria CFR 7:1 (4:0).

A többi fővárosi csapatokhoz hasonlóan a Rapid FC is fölényes győzelmet aratott ellenfelén. A Rapid végig fölényben volt, mert a galatii csapat egy percig sem tudott komoly ellenállást kifejteni. A 6. percben Sipos egyéni játék után megszerezte a vezetést. A gólszerzők sorrendje ezután a következő: Barátky, Auer, Sipos, Bogdan, Sipos. A Gloria részéről Bodea volt eredményes.

Elvérzelt a Ripensia

Juventus—Ripensia 5:1 (2:0).

A Ripensiaról ugyanaz mondható el, mint az AMTE és a CAMT csapatáról. A játékosok nincsenek edzésben, így pedig nehéz mérkőzést nyerni. A Juventus viszont már hetek óta szorgalmasan készülődött a bajnokságra. A készülődésnek meg is volt az eredménye, mert olyan fényes győzelmet aratott a Ripensia felett, amelyre senki sem volt elkészülve. Az első félidő góljait Praszler és Simkó szereztek meg, majd szünet után Oana messziről küldött lövése került a hálóba. A Ripensia részéről Marksteiner szepített az eredményen, de Naciu és Simkó góljai a fővárosi csapat győzelmét jelentik.

Edzés nélkül nem lehet eredményt elérni

Venus—AMTE 7:1 (2:1).

Az AMTE csapata csak egy félidőn keresztül bírt ellentánni a Venus ostromának, sőt az első félidőben számos olyan helyzet volt, amelyekből legalább egy-két gólt kellett volna elérnie. Már a mérkőzés elején meglátszott, hogy a Venus játékosai jó erőnlétben vannak s az első mérkőzésen is otthonosan mozognak a pályán. A II. félidőben az aradi játékosok hamar kifulladásra kerültek, a fővárosi együttes döntő fölénybe került. Humis már az első félidő elején megszerezte a vezetést, amelyet Orza kettőre növel. Az AMTE nem hagyja magát és hevesen rohamoz, aminek az eredménye gólszerzés. Igna egyéni játékkal közelíti meg David kapuját és a válogatott kapus mellett gólt szerez. Az első félidő végéig az AMTE marad fölényben, de fölényét nem tudja gólokra váltani.

Szünet után a Venus döntő fölénybe kerül, ezzel szemben az aradi játékosok teljesen visszaesnek. Bodola, Humis és Iordache góljaival már 5:1 arányban vezet a Venus, amikor Iordache és Ploesteanu beállítják a végeredményt.

Ma, kedden a CAMT csapata Román Kupamérkőzést játszik a Sportul Studentesc csapatával

A vasárnapi bajnoki mérkőzés után ma, kedden ismét találkozik a két csapat. Ezen alkalommal Román Kupamérkőzést játszanak. Ez a neccs revánsjelleggel bír, mert a CAMT a mai mérkőzésen akarja kiköszörölni a csorbát. A mai mérkőzés is a Banatul-pályán lesz.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

86

— Nézd, Isabel, — visszazökkenve a párbeszédre, mintha Misu ott sem lett volna, — megmondom neked, hogyan állnak a dolgok. Azt remélted, hogy majd elősegítem tévelygéseidnek az elharapódzását. Nem számítottál arra, hogy felelősségteljes emberhez méggy felelőségül, aki abban a pillanatban, amint az anyakönyvvezető elé lép, amit tesz, életre-halálra szólóan csinálja.

Isabel jobbról-balra forgolódott, mint aki láthatatlan béklyóból igyekszik kirángatni magát. — Értsd meg, kedves, e pillanatban egészen másról van szó. Már nem is arról, hogy be akartam lépni egy olyan világba, amely különös vonzásokat ígér. Én ebben az új térben csak a te d n i akartam. Gyöngye, gyámoltalan asszonynak bizonyultam, nem azért, mintha a teráp, amelyre kerültem, más lett volna. A ti életetek hajszálnyira azonos azoknak az embereknek az életével, akiktől megszöktem. De az emberek itt sem mások, az emberek csak kifelé látszanak angyaloknak, amikor azért küzdenek, hogy mások ne éljenek vissza a gyöngeségükkel. Az angyalok maguk között épp olyanok lehetnek, mint mi. Erős a gyanum, hogy Szent Cecilia éppen olyan ingerült, ha hozzányúlnak a hegedűjéhez, mint akármelyik muzsikusi ideleln a földön.

— Kezdem észrevenni az összefüggéseket és megfelelő ranglétrára helyezni a csalódásait, amely legutóbbi három napos távolléte alatt érte. Most újra mérlegre kellett tennem a szavait. Mihailovban felnagyolt, rendkívüli egyéniséget látott. Szerintem is, bár nem értek vele egyet, kivételes ember, a fanatizmusnak szent tüzet mindig tűznek és mindig szentnek tartom. De azért, ismerve Isabel természetét, hogy minden, amit megkíván, benne van és odakünn hiá-

ba keresi, érthetőnek ítélt meg a kiábrándulását.

— Úgy, hát Mihailov sem angyal. Te magad igazolod ugyanazt, amit folytonosan én is hangoztattam: tehetetlenségünkben egymást marjuk, beteges kapkodás a mi szabadságharcunk. Okosabb lett volna, ha a józanság eszközeivel küzdünk. Magamban pedig azt gondoltam: minek összezavarni egész távoleső eseményeket a mi kis életünkkel?

— Mi hát a terved? — kérdeztem leszámolva magamban minden további kísérlet reménytelenségével. — Azt hiszem, hogy e beszélgetés végérvényesen meggyőzött mindkettőnk, hogy így nem értjük meg egymást. Homályosan sejtem mindazt, ami bennem végbemegy. De a te igazságodtól egyre távolabb állok. Mégis jó volt ez a beszélgetés közöttünk, barátokként hagyjuk el egymást. Mindenesetre, mint egy volt barátot kérdezlek meg, mit fogsz csinálni? Nem adott határozott feleletet. Segítettem neki. — Visszamegy Párisba az apáéhoz? A fejét rázta. — Ismét újságíró akarsz lenni? Leritt róla, hogy ez sincs túlságosan ínyére. Ha nem tételeztem volna fel róla, hogy érziületeinek mélyén az élni akarásnak milyen kiapadhatatlan forrása burog, azt kellett volna hinnem, hogy rossz vége lesz. — Férjhez fogsz menni még egyszer? — mire ő úgy mosolygott, mint aki már is sajnálja azt, akivel majd összekerül. — Hát te mit tanácsolsz, barátom? — kérdezte gyámoltalanul, most már elveszítve eddigi makacs ellenállását, amire nem volt többé szüksége. — Én azt mondom, hogy utazz vissza Genfbe! Folytasd ott, ahol elhagytad. Próbálj megmaradni annak, aminek én megismertelek: annak a sugaras tekintetű, fiatal leánynak, aki mint a napsugár téved be a tanács vénjai közé. Ird a magad okos kis cikkeit, golfozz és utazz sokat és ha odakerül még egyszer egy olyan magam fajtájú, jámbor lélek, hát akkor hagyd szegénvt békében.

— No, no no, — mormogta Misu, maga is

olvadozóbban, Iván egyre érzékenyülő hangjainak hallatára. — Csak semmi szentimentalizmus! Vége van, szép volt, tedd túl magadat rajta. Kihevered egy félév alatt.

Most már teljesen bealkonyodott. A tárgyak feloldódtak a lanyha homályban, Ivánnak eszébe sem jutott, hogy lámpát gyújtson. A nyitott ablakon keresztül fáradtan hatolt be minden kocsi-zörgés. Misu felállott és bizonytalanul hívta magával Ivánt. Menjenek, mulassanak együtt. Vagy menjenek át Botjuhoz és Nestrovval együtt vitassák meg a dolgot. Hívjuk össze a családi tanácsot. Vagy... mégis csak a legjobb, ha nem beszélnek többet a szerencsétlen dologról. Annyi a lány, mint a szemét és ha Iván tudni akarja, hát Nadja Poliskov, a gazdag dohányültetvényes leánya is érdeklődött róla, megkérdezte, hogy megvizsgálatódott-e már? Iván nem mozdult, haragosan förmedt rá Misura, komor képet vágott, mint akit gyászában háborgatnak. — Hát, — vette kalapját Misu, — cselekedj legjobb belátásod szerint. Rám mindig számíthatsz. Én éppen úgy, mint az egész család, kitartunk melletted és segítségre leszünk. Nem te vagy a hibás, — ez a mi nézetünk. Fő a lelki nyugalom. — Miután megint nem kapott semmi választ, sietve távozott és valósággal megkönnyebült, amikor kilépett az uccára.

Iván fakó arccal támaszkodott az ablakhoz, megcsaltan és kifosztva nézte az uccát és megtelt a szíve kemény gyűlölettel. De most sem Isabelt gyűlölte, hanem a sorsot, amely oly kegyetlenül bánt el mind a kettőjükkel.

ÖTÖDIK RÉSZ.

1.

Dariernek a helye halála után hónapokig betöltetlen maradt.

Montfleury elszázi vegyész cégjegyzővé lépett ugyan és a legtermészetesebb az lett volna, ha ő tölti be Darier elárult munkakörét s a főnök vele beszél meg az üzemvezetés legcsekélyebb részleteit is, de a vegyészt csak a saját hi-

Vasárnap megkezdődnek a kerületi bajnokság küzdelmei

A timisoarai kerületi bizottság kisorsolta a kerületi első, második osztály és az ifjúsági bajnokság mérkőzéseit. A bajnokságot azonban csak kedvező időjárás esetén kezdik meg, ellenkező esetben egy heti halasztást szenved. Az elsőosztályú bajnokság sorsolása a következő: Március 3.: Rapid—Fratelia, Patria—Kadima, Banatul—Vulturii. Március 10.: Vulturii—Patria, Kadima—Rapid, Progresul—Politechnica. Március 17.: Politechnica—Fratelia, Vulturii—Rapid, Banatul—CFR. Március 24.: CFR—Patria, Kadima—Politechnica, Fratelia—Progresul. Március 31.: Progresul—Kadima, Politechnica—Vulturii, Rapid—CFR, Patria—Banatul. Vasárnap a következő másodosztályú mérkőzéseket játsszák le: Fortuna—Freidorf, Victoria—III. kerület. Ifjúsági bajnokság: CFR—Kinizsi, CAMT—Banatul, Kadima—Rapid, Fratelia—Electrica, Progresul—Ripensia.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks
A. M. Mülley**

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Az Ujpest vereséget szenvedett Debrecenben

A magyar nemzeti bajnokságban is megkezdődtek vasárnap a küzdelmek, amelyek során a legnagyobb meglepetést az Ujpest debreceni veresége képezte. Meglepetésnek számít a Gamma FC győzelme is az Elektromos felett. A többi mérkőzések az erőviszonyoknak megfelelően végződtek. Eredmények: Bocskai—Ujpest 1:0, Hungária—Kispest 3:1, Ferencváros—Szeged FC 4:1, Törekvés—Haladás 3:1, Szolnok—Kassa 5:1, Gamma FC—Elektromos 2:1. A magyar nemzeti bajnokságban jelenleg a Hungária áll az első helyen.

Mi lesz vasárnap? A nemzeti bajnokság jövőheti műsora a következő: Aradon: AMTE—CAMT, Timisoaran: Ripensia—Gloria CFR. Bucurestiben: Sp. Studentesc—Juventus, Venus—Victoria, Rapid FC—UDR. Baia Maren: Kárpát FC—Unirea-Tri-color.

vatása érdekelte, — mindenfajta irodai munkával, különösen propagandával szemben ellenségesen viseltetett. Az illatszergyártásnak azonban ez a legfontosabb része, a tálalás, a nagydob. A gyár reklámfőnöke Pleuron lett, a kis Pleuron, aki eddig a belföldi eladást végezte, huszonnyolc éves, vörös hajú, szeplős arcú fiatalember, Dél-franciaországból és ezt bőbeszédűségén, hangszílyain és heves taglejtésén egyaránt észre lehetett venni.

Mint egy árverési kikiáltó, felemelte hangját: senki többet... Most is ott áll az öreg előtt, hanyag testtartással, bizalmasodó nyegleséggel és ahogyan kieresztette a torkát, lángvörös hajának minden egyes szála együtt lelkesedett vele.

Montfleury fáradtan nézegette az elébe tartott papírmintákat és nyomdai levonatokat. Anélkül, hogy számot tudott volna adni magának, hihetetlen sokat öregedett néhány hónap óta s szeme alatt egyre duzzadtabb kékes-szürke könnyzacskók képződtek.

— Fog ez menni, — zajongott Pleuron. — Inicialékat is rajzoltattunk. A kétszín-nyomás kissé megdrágítja a költségeket. De, mondhatom, a forma nagyon elegáns. Főnök úrnak emlékeznie kell tavalyról a Roger és Gallette jubilaris füzetére. Hasonló lesz a miénk is, csak még finomabb papírosan s az oldalakat halványkék selyem szalagocská köti át. Most még nem lát-szik e lapokból, hogy milyen lesz, de nagyon szép lesz, — fejezte be elragadtatással.

A Montfleury-gyár fennállásának százéves évfordulója alkalmából adják majd ki e füzetet. Montfleury Cornel, Montfleury Peter, Paul és Gabriel, már mint ő, a két ős és a jelenlegi tulajdonos arcképei a három, egymásra következő oldalon. Az illusztrációk között az „első” flacon, a híres Szászorszép, eredeti nagyságban. A méltató sorokat de Waleffe írta könnyed, franciás modorban. Egy-egy fejezet külön-külön írja le a nevezetesebb parfümökét. A „Brahmaputra kin-

Rádió

KEDD, FEBRUÁR 27.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Zenekari hangverseny. 12.40: A Dumitrescu zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Dumitrescu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dumitrescu zenekar folytatja hangversenyét. 14.45: Román népdalok. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Dalárverseny. Radio Romania. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Bucuresti. 19.50 Román zene hanglemezeiről. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Szalonzene. 20.45: Rádió ujság. 21: A szalonzene folytatja hangversenyét. 22.10: Rádió ujság, sport-hírek. 22.30: Zongora hangverseny. 23: Nagy karmesterek hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Hanglemek. 13.40: Hírek. 14.30: Tánczene. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19: Előadás. 19.30: Szalonzene. 20.15: Hírek. 20.25: „A két postakocsi.” Operett három felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Kamarazene. 23.50: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 18.30: Mezőgazdasági félóra. 19.05: Ruszin hallgatóknak. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.25: Szalonzene. 21: Hírek. 21.25: Melles Béla zenekara. 22.35: Időjárásjelentés.

SZERDA, FEBRUÁR 23.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Wagner-művek hanglemezeiről. 13: Könnyű zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés,

előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A hanglemez műsor folytatása. 14: Rádió ujság. 14.20: Gyermekkari hangverseny hanglemezeiről. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Kamarazene hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió szalonzene-karának hangversenye. 22.10: Rádió ujság, sport-hírek. 22.30: Kézzongorás hangverseny. 22.55: Nagy karmesterek hanglemezeiről: Mengelberg. 23.45: Francia, német angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélelt. 11.45: Felolvasás. 13.10: Rendőrzene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Híre kszlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 18.40: Szalonzene. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: „Nyertes, fizess!” Rádiójáték egy felvonásban. 20.55: Rádió a rádióról. 21.10: Operaházi ezne. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Filmdalok hanglemezeiről.

Budapest II. 19.15: Olasz nyelvoktatás. 19.45: Cigányzene. 20.35: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Tánclemek. 22.10: Előadás. 22.35: Időjárásjelentés.

Magyar nyelvű hírek. 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m), GRX 30.96 m). 22.15: Bucuresti. 23.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztecebánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strassbourg (349.3 méter.)

csét”, a „Sohase felejt el”, a „Szíved az enyém” gyártmányokat, amelyek a régebbi évfjártokban úgy hatottak, mint egy-egy divatos sláger. De Waleffe nem sajnálta a szavakat. Eppen úgy írt ezekről a készítményekről, mint ahogyan a nemzetközi szépségverseny győzteseiről szokott megemlékezni. Érezni lehetett a szavaiból, hogy hódolatot fejez ki, hogy át tudja érezni egy-egy esszenciának jelentőségét. Az a kis művészeti elemfuttatás, amelyet az illatszernak az emberi társadalom vérkeringésében betöltött jelentőségéről írt, remeke volt a tudományosságát mímelő propaganda-írásnak. Aki eddig nem mutatott különös fogékonyságot a Montfleury-gyártmányok iránt, azoknak most meg kell barátkozniuk a gondolattal, hogy valami hiányzott az életükből és most a legsürgősebben pótolniuk kell. Az olvasó szinte érezte a szagát a gyártmányoknak, amikor az ismertetés keleties részletességgel ízeke szedte a parfümök hatásának titkát. És amit nem vittek teljes diadalra a de Waleffe körmondatai, a történelmi visszatekintés és a köztársasági elnöknek első oldalon lenyomatott üdvözlő sorai tetőzték be azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket Páris és Hollywood ünnepelt szépségei adtak le a Montfleury-gyártmányokkal kapcsolatosan. Az illatszergyárnak meg volt a maga külön szappan, púder, arckenőcs készítmények. Mindezek a „Rózsá lelké”-ben csúszdóztak ki, mert ki ne tudná, hogy a Montfleury-gyártmányokat a többi gyártmányoktól az az individuális iz különbözteti meg, hogy a rózsajolaj mesterei párolásából és keveréséből állottak elő.

Montfleury ernyedten csipegetett egy-egy mondatot az előtte lévő szövegből. — No, jó, — mondotta végül, — csak ne legyen túl drága — felállott és csoszogó léptekkel körüljárta az egész irodahelyiséget és leült íróasztalához. Ezt a körsétát, minden látszólagos cél nélkül, délelőttönként több ízben is megcsinálta.

Íróasztala fiókjában néhány gyönyörűen etikezett mintacsomag volt, amelyeket idegesen tovább tolt, majd közönséges kék papírdobozt kötött elő. A szomszédos patikából hozatta, szótadikarbona volt benne, apró papírkanálkával, amelyet a fagyalathoz szoktak adni. És ha nem volt valaki a szobában, akkor nem is használta a papírkanalat, egyszerűen szájához emelte a kerek skatulyát és a torkába öntötte tartalmát. Mind több és több csótadikarbonára volt szüksége, hogy lekösse a savait és elviselhetőbb színben lássa a világot.

Montfleury ugyanis nemcsak leginkább volt tisztában a gyárban azzal, hogy mit ér a „Rózsá lelké”, de azzal is, hogy mit nem ér. Hiába sikerült a bulgáriai rózsatermést elkaparintani az összes francia termelők orra előtt, a cég nem állott jól, túlméretezte magát. A konjunktúrának vége, a kivitel egyelőre „befagyott”. — A világ-gazdasági helyzet romlik — állapította meg csuklások között — és ügylátszik, igazuk van azoknak az ujságoknak, akik makacsul azt állítják, hogy ha például Mandzsuriában hajba kapnak az emberek s felrobban egy bomba, az egészen Párisig, a Vangirard-uccáig füstölög. Ma már Franciaországban sem lehet remegés nélkül nézni a jövő elé. Állandó politikai nyugtalanságok, a kommunista és a szélső jobboldali ujságok olyan véres szájjal uszítanak, hogy az embernek a hajszála is égnek mered tőle. Már Párisban is vannak fascisták, akik kék inget viselnek és a demokrácia detronizálásával akarják megmenteni a világot. És ez az ostoba Coty is, az ő nagynevű kollegája, hát annak sincsen más dolga, mint lapérdekltségeket megvásárolni és félreverti a harangokat. Igen, ez a vég kezdete! Ameddig ujságírók és költők illatszerekről ábrándoznak, nincs ba, de amikor parfümgyárosok tollat vesznek a kezükbe, ez azt jelenti, hogy az anarchia egyre emelkedőben van.

(Folytatjuk)

Kaphatnak-e nyugdíjat az esküt nem tett vasutasok?

A múlt év decemberében közöltük, hogy a Semmitőszék az esküt nem tett volt vasutasok nyugdíjgyűjében kedvezően döntött. Az indoklás az volt, hogy a román állam a magyar állam jogutódja lévén, köteles ezen esküt nem tett tisztviselő-csoport nyugdíját megállapítani és azt fizetni.

A SZÁMVEVŐSZÉK ALLÁSPONTJA ÉS A SEMMITŐSZÉK INDOKOLÁSA

A Számvevőszék négy tanácsa különböző döntéseket hozott ezzel a kérdéssel kapcsolatban, hogy a nyugdíjpénztár köteles fizetni, vagy sem. A fellebbezések egy részét elutasították és az ezek ellen beadott felülvizsgálati kérések nagy részét a Semmitőszék is elutasította azzal, hogy nem voltak az előírt forma szerint megszerkesztve.

A Számvevőszék harmadik tanácsa úgy találta, hogy a nyugdíjpénztár terhére kell megállapítani a nyugdíjat és helyet adott az ott tárgyalt fellebbezésnek.

A nyugdíjpénztár ezt a döntést felülvizsgálati kérelemmel támadta meg, amit a Semmitőszék a múlt év május 17-én elutasított úgynevezett kiegészített tanácsban.

A Semmitőszék indoklásában mindenképp elöllel leszögezi, hogy az 1929-ik évi nyugdíjtörvény 104-ik szakasza szerint a csatolt területeken minden volt vasúti nyugdíjalapot a mostani nyugdíjpénztárhoz csatoltak, ebből következik a fizetési kötelezettség is. A továbbiakban rámutat arra, hogy az 1929. augusztus hó 20-iki törvény 8-ik szakasza szerint az illető alkalmazott szolgálati idejének megszüntekor érvényben lévő törvényes rendelkezések szerint kell a nyugdíjat megállapítani. Mivel ezen csoport az eskü megtagadása következtében 1919—1921. között hagyta abba szolgálatát és abban az időben az 1914. évi CFR vasúti nyugdíjpénztári törvény hatálya nem volt kiterjesztve a csatolt területekre és az első törvényes intézkedés csak 1923. május 2-án jelent meg, amikor a fenti törvény végrehajtási utasításának hatályát az egész ország területére kiterjesztették, ezt azonban nem lehet figyelembe venni, mivel az érdekelt ekkor már nem voltak szolgálatban. Végül az indoklás a MÁV nyugdíjintézetének alapszabályai 1. cikke alapján megállapítja, hogy akik ennek az intézetnek tagjai voltak, végleges állami tisztviselők voltak és hogy a MÁV nyugdíjinté-

zet jogai a hivatkozott 104. szakasz alapján a mostani nyugdíjpénztárra lettek átruházva, tehát ez köteles a nyugdíjakat is fizetni.

MI A MAI HELYZET?

Azok az esküt nem tett vasúti alkalmazottak, akiknek ügyében a Számvevőszék még nem döntött, illetve a korábban hozott kedvezőtlen döntést, amit a többi tanácsok hoztak és ezeket megfelelő formában megszerkesztett felfolyamodással támadtak meg, bizonyos feltételek mellett nyugdíjukat meg fogják kapni. Mivel a nyugdíjpénztár 1933-ban az érdekelt csoport okmányait visszaküldte, viszont az 1937-ben beadott fellebbezéshez az érdekelt okmányait nem csatolták, azok a Számvevőszékhez a tárgyalás napja előtt minden okmányt adjanak be, mert ha ennek hiánya miatt utasítják el a fellebbezést, nyugdíjukat — a mostani törvények szerint — később sem fogják megkapni.

A Számvevőszékhez beadott és még el nem bíralt fellebbezésekhez a következő okmányokat

kell csatolni az 1937. augusztus 7-iki törvény megkívánta példányban:

1. Szolgálati bizonyítványt, amit a CFR központ állít ki.
 2. Állampolgársági bizonyítványt.
 3. Előjárósági bizonyítványt, hogy nem optált.
 4. Eskü-okmányt, hogy 1929. augusztus hó 20-tól számított hat hónapon belül a hűségesküt letette.
 5. Előjárósági bizonyítványt, hogy életben van s nem foglal el közjavadalmaszasi állást.
- A nyugdíjmegállapítás a MÁV nyugdíjintézetének alapszabályai szerint történik. És pedig: az első 8 évi tagság után az utolsó fizetés 35 százalékát, ezután minden év után — a 31-ik szolgálati évig — 2 és fél százalék, ezután pedig a 36 évig 1 és fél százalékkal emelkedik a nyugdíj évente.

Ha pl. valakinek évi 1200 korona fizetése volt és 14 évig szolgált, úgy havi 100 korona, illetve 100 leiből 50 százalék, tehát 50 lei lesz az alapnyugdíja, amihez hozzáadják a drágasági pótlékot.

Ha a kérést az érdekelt fél 1931. előtt adta be, úgy az 1931. augusztus 3-iki törvény 3-ik szakasza szerint 1931. január 1-től kezdve állapítják meg a nyugdíjat, ha pedig később, úgy a kérés beadása napjától.

A bucurestii amerikai követség közleménye Welles európai küldetéséről

Nem békeközvetítő a külügyi államtitkár

Bucurestiből jelentik: Summer Welles, amerikai külügyi államtitkár európai útjával kapcsolatban, aki mint ismeretes, szombaton szállt partra Nápolyban, a bucurestii amerikai követség az alábbi közleményt juttatta el a félhivatalos Rador hírszolgálati irodának:

Rendkívül öröndetes a román közvélemény kedvező állásfoglalása Summer Welles amerikai külügyi államtitkár római, párisi, berlini és londoni látogatását illetően. Köztudomásu, hogy a külügyi államtitkár útjának az a célja, hogy Roosevelt elnököt és Cordell Hull külügyminisztert tájékoztassa a jelenlegi európai állapotokról. Amerika külügyének helyettes vezetője kizárólag azért keresi fel a nagy európai fővárosokat, hogy az ott gyűjtött adatok segítségével kellőképpen tájékoztassa kormányát:

küldetése nem terjed ki békejavaslatok előterjesztésére.

Az Egyesült Államok kormánya bizonyosan nem hivatalos jellegű tárgyalásokat kezdett egyes semleges kormányokkal. A tárgyalások anyaga két kérdést ölelt fel. Az egyik a tartós béke megteremtéséhez szükséges szilárd gazdasági alap megteremtése, amelyek minden valószínűség szerint valamennyi semleges állam kormányával megkezdődnek,

nem vonatkoznak olyan azonnali problémákra, melyek most a folyó háborút érintik, hanem inkább a hadműveletek befejezése után felmerülő kérdéskomplexumra.

Az amerikai kormány a tárgyalások révén olyan utakat kíván megtalálni, amelyek a fenti kérdések gyakorlati és termékeny megoldásához vezetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nőgrády-trafik, (Cormc mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik. Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Nagytakarításhoz állandó takarítónő kerestetik. Cím a kiadóban. 862

Szoptató tisztá rendes dadát keresünk 2 hetes csecsemőhöz. Cím a kiadóban. 863

Irodai gyakorlattal bíró magyar, német gyors- és gépírónt azonnali helyezésre keresünk. Románul tudók előnyben. Ajánlatokat „Iparvállalat” jellegére a kiadóhivatalba kérünk. 689

Mindenes rendszerető éves bizonyítvánnyal azonnalra kerestetik. Cím a kiadóban. 766

Lakas

Modern háromszobás uccai I. emeleti lakás május 1-re kiadó. Str. Bonnaz 11. (Küttl. térenél). 670

Ötszobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas, 3 szobás lakás II. emelet, modern, déli fekvésű május 1-re kiadó. I. Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Autas-velet

Házhelyet I., vagy III. kerületi villanegyedben 25—30 m. uccai résszel keresek. Ár és fekvés „Sürgős” jellege alatt a kiadóba. 673

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négyszobás modern lakás van. Ajánlatokat „Áruház” jellegére a kiadóba kérek. 646

Akar Ön is 3 milliót nyerni? Vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Küttl. No. 1. Mert, aki nála vesz, annak szerencséje lesz. Új terv 200 lei egy negyed sorsjegy ára. 688

Egy 4 ütemű fekvő hengeres nyersolajmotor 13 H. P. angol gyártmány eladó. Cím: Rudolf Mosse Arad.

Jost írógép, süllyeszthető varrógép, amerikai íróasztal, ebédlő, zongora, divány, sezlón jókarban eladók. Megtekinthetők délelőtt 10—12, délután 3—4-ig. Str. Romulus 13. 687

Tökések figyelmébe! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhas lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítók UNGOR I., Merczy-u. 7.

500—1000 kgr. mérleg megvételre kerestetik. Telefon: 30—97. 684

Új házban egy, vagy kétszobás garzón, esetleg hallos modern lakást keresek. Címeket a kiadóba „Modern” jellegére kérem. 683

Villát keresek központi fűtés, melegvízzel, vagy bérházat. Hely és ár megjelöléssel „Központi fekvésű” jellegére a kiadóba. 674

Szép akar lenni?

Használjon K U L K A-féle liliomfejkerémet, liliom-fejszappant és liliompuvert, három színenben. Kapató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Bratianu.